

Definitief ontwerp

10 oktober 2018

Herinrichting Markt & Noordzijde Haven Goedereede

Inhoud	3
Samenvatting	4
1. De opgave	5
2. Het proces	6
3. Analyse bestaande toestand en input bewoners	8
4. Discussievarianten 'Parkeren' en 'Autovrij'	27
5. Ontwerp	28
6. Subsidiemogelijkheden en fondsen	41
7. Regelgeving ten aanzien van vergunningen	42
Bijlage 1: verslag en input bewoners 8 mei 2018	43
Bijlage 2: verslag en input bewoners 5 juli 2018	44
Bijlage 3: verslag en input bewoners 19 september 2018	48
Bijlage 4: Ontwerptekening	50
Colofon en fotoverantwoording	52

samenvatting

Dit document beschrijft het proces en het resultaat van het concept inrichtingsplan voor de markt en noordzijde Haven van de kern Goedereede in de gemeente Goeree-Overflakkee.

Kern van de opgave is om samen met de bewoners en ondernemers tot een mooie aansprekende herinrichting te komen waardoor de Markt en Noordzijde haven weer het visitekaartje van Goedereede worden. Dit document beschrijft hoe de diverse elementen en de soms tegenstijdige belangen met het historische en monumentale karakter van het gebied kunnen samengaan en een en ander binnen een budget van circa € 300.000,- (aanneemsom excl. BTW) kan worden gerealiseerd.

Het grootste deel van dit budget is nodig voor herbestrating en vervangen van slechte straatstenen, het verbeteren van de waterhuishouding en de noodzakelijke groeiplaatsverbetering van de bomen. Voor extra inrichtingselementen is slechts beperkt budget.

Uit inventarisatie van de belangen en wensen blijkt dat er door de bewoners en ondernemers geen grote veranderingen worden gewenst. Feitelijk de enige echte discussie betreft het wel/niet parkeren op de NZ-haven en een betere begrenzing van de terrassen.

Om deze discussie scherp te krijgen is vervolgens een 'variant Autovrij' en een 'variant Parkeren' opgesteld. Tijdens de presentatie van deze varianten op 5 juli bleek een volledig autovrije markt/NZ-Haven voor de meeste bewoners een brug te ver. Het parkeren moet wel minder en netter. Over de mate waarin lopen de meningen uiteen.

Om die reden is er vervolgens één eindontwerp opgesteld met daarin twee parkeervarianten. Dit ontwerp is zo opgesteld dat eventuele nieuwe inzichten mbt parkeren en terrassen in de toekomst kunnen worden gefaciliteerd zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de ruimte en de bestrating. Een duurzaam, flexibel, tijdloos ontwerp dus.

Op woensdag 19 september is er samen met omwonenden een definitieve keuze gemaakt voor een variant met 19 parkeerplaatsen. Streven is nu dat vóór de lente 2019 de Markt/NZ-haven heringericht is!

1. de opgave

Voor de kern Goedereede van de gemeente Goeree-Overflakkee bestaan al enige tijd plannen voor de herinrichting van de Markt en de Noordzijde Haven.

Er blijken voor de herinrichting van het gebied diverse, soms met elkaar strijdige wensen te zijn en er moet rekening worden gehouden met behoud van het historische en monumentale karakter van het gebied.

Doel van het herinrichtingsplan is daarom een mooie, aansprekende inrichting van Markt en Noordzijde Haven waarbij draagvlak onder omwonenden en andere betrokken partijen net zo belangrijk is.

Om de herinrichting mogelijk te maken is circa € 300.000,- (aanneemsom ex. BTW) beschikbaar. Dit budget is leidend voor het inrichtingsplan.

Nadat het definitief ontwerp samen met bewoners en ondernemers is afgerond zal het plan door het college van Burgemeesters en Wethouders van de gemeente worden vastgesteld.

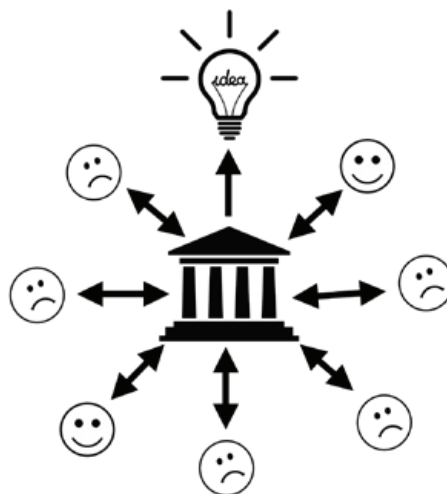

2. het proces

Het voeren van een intensief, efficiënt proces is vanwege de wens van een groot draagvlak cruciaal. Belangrijk hierbij is dat wantrouwen, vertraging en de 'participatievalkuil' (het fenomeen dat bewoners zich niet gehoord voelen omdat het proces niet transparant is) worden voorkomen.

Om die reden is besloten tot volledige transparantie en openheid gedurende het proces: partijen worden vanaf het begin direct bij elkaar gezet zodat tijdens de eerste bijeenkomst al zoveel mogelijk pijnpunten boven tafel komen en de discussie gezamenlijk kan worden gevoerd. In principe moeten de inwoners van Goedereede er inhoudelijk samen uit komen. De gemeente modereert en faciliteert het proces en bewaakt haar voorwaarden (budget, juridisch en technisch). Als het ware is er een ronde tafel van gesprekspartners waarvan de gemeente er één is.

Om de transparantie en invloed door bewoners te garanderen is er een online omgeving ingericht: goedereede.BUURbook.nl waarop partijen het hele proces kunnen volgen en verslagen en andere relevante stukken kunnen terugvinden. Ook kunnen zij er zelf ideeën posten en reageren op conceptvoorstellen of op elkaars ideeën.

Gebruikelijk proces: discussie via de gemeente: veel deelnemers zijn ontevreden of voelen zich niet gehoord.

Voorgesteld proces: een 'ronde tafel' en een onlineplatform: gemeente is zelf deelnemer in het proces. Discussie on-/offline tussen stakeholders onderling.

Het effect hiervan is meerledig:

- partijen worden meegenomen in het ontwerpproces.
- bewoners die niet in staat zijn om bij een informatieavond aanwezig te zijn kunnen toch meedoen.
- er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de 'kennis van the crowd'.
- partijen krijgen beter inzicht in elkaars standpunten inclusief de verantwoordelijkheden van de gemeente.
- tegenstrijdige belangen worden door partijen onderling bediscussieerd in plaats van dat de gemeente hier een knoop over doorhakt: de gemeente, dat zijn de bewoners zelf.
- Er ontstaat vertrouwen onder deelnemers doordat er een 'gelijkwaardigheid' is.
- Er is meer kans dat voortschrijdend inzicht nog kan worden verwerkt in het inrichtingsplan omdat het eerder boven tafel komt.

Er hebben op 8 mei, 5 juli en 19 september 2018 drie bijeenkomsten plaatsgevonden. Tijdens de eerste bijeenkomst zijn de opgave en de diverse wensen geïnventariseerd. Tijdens de tweede bijeenkomst zijn de twee varianten gepresenteerd. Tijdens de laatste bijeenkomst is het eindontwerp gepresenteerd.

Er is goed gecommuniceerd dat, ook als men niet bij de avond aanwezig kon zijn men toch via BUURbook kon meepraten.

2. het proces

Dat garandeert voor iedereen de mogelijkheid tot het uitoefenen van invloed wat transparantie en vertrouwen wekt. Dat maakt dat men zich gehoord voelt en niemand wordt buitengesloten van het proces.

Op goedereede.BUURbook.nl zijn tijdens het proces 11.194 pagina's door 1138 unieke gebruikers bezocht. Hiervan komt 52% uit Goedereede of omgeving. Goedereede kent 2145 inwoners. 28% van de bewoners heeft dus minstens één maal kennis genomen van het proces.

Goedereede heeft 890 huishoudens. Omdat binnen de meeste huishoudens vaak 1 persoon naar een informatieavond gaat of

op BUURbook meekijkt (en daarmee de belangen van zijn of haar huishouden be- waakt) kun je stellen dat via goedereede. BUURbook.nl bijna 60% van de huishou- dens is bereikt.

Op goedereede.BUURbook.nl en tijdens de twee bijeenkomsten is door in totaal zo'n 115 mensen actief deelgenomen aan het proces. De Markt en Noordzijde Haven sa- men tellen 37 huishoudens/ondernemers.

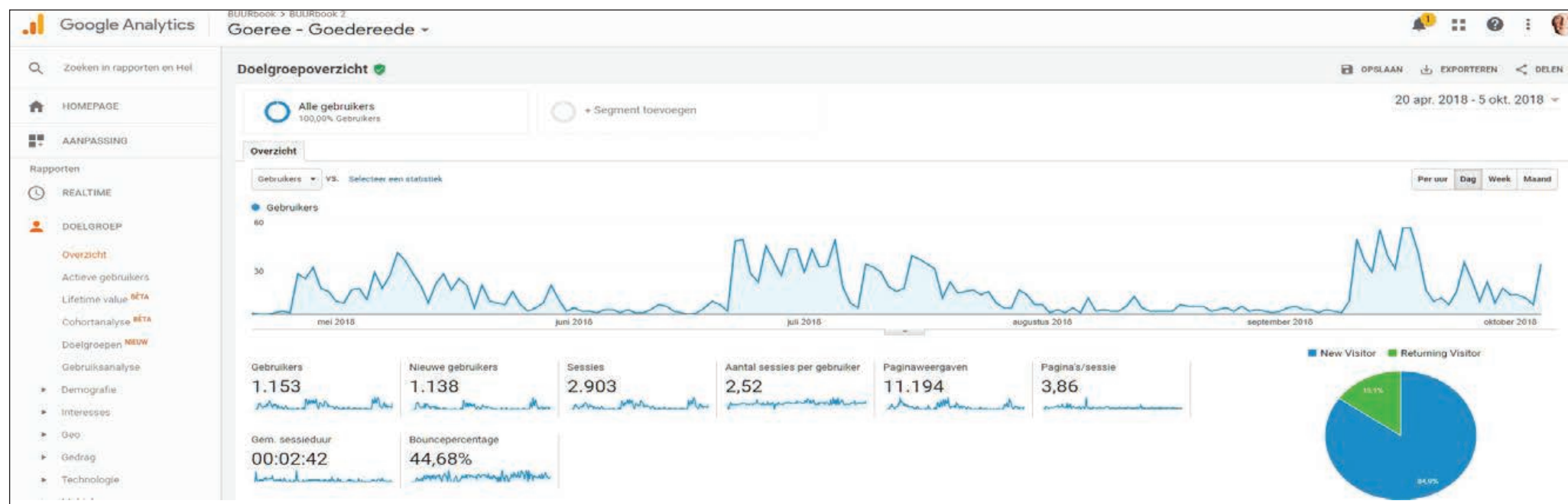
Alleen meekijken en niet reageren lijkt passief maar het belang daarvan moet niet worden onderschat. Door de mo- gelijkheid ook online mee te kijken en eventueel te reageren is het draagvlak

aanzienlijk groter dan alleen de actieve deelname suggereert.

Immers, als je wel meekijkt maar niet reageert mag worden verondersteld dat je tevreden (genoeg) bent over de gang van zaken.

19 september 2018 is samen met bewo- ners de laatste keuze gemaakt. Op basis daarvan is het ontwerp definitief gemaakt.

Het streven is dat een frisse, heringerichte Markt/NZ-haven naar ieders tevredenheid vóór het toeristenseizoen van 2019 een feit is!

analyse bezoek <https://goedereede.BUURbook.nl> bron: google analytics

3. Analyse bestaande situatie

De Markt en Noordzijde Haven van Goedereede is om meerdere redenen de moeite van het bezoeken waard: de vroege stadsstructuur, de samenhangende compositie van (rijks)monumentale bebouwing, de bomenrijen, de stoepen en bestrating en de ligging aan de historische getijdehaven met haar rijksmonumentale sluis. Niet voor niets schreef Van Dam in zijn Beschrijving van Goeree al in 1680: "Ghij hebt in Goeree oock een fraeye Marckt".

De Markt / NZ-haven is echter geen openluchtmuseum maar volop in gebruik: zij functioneert als marktplaats, er wordt gewoond en gewerkt, bewoners ontmoeten elkaar hier maar de ruimte is tevens de centrale ontvangstruimte voor bezoekers aan de stad.

Veel van de historische elementen op de markt /NZ-haven van Goedereede zijn nog aanwezig maar zijn verwaarloosd, slecht onderhouden, versnipperd of ondergesneeuwd door een optelsom van ad hoc maatregelen, ingrepen, toevoegingen of aanpassingen omwille van wat op het moment van ingrijpen blijkbaar nodig werd geacht.

Het heeft kennelijk aan regie of de juiste middelen ontbroken. De schoonheid van de ruimte en haar karakteristieke kwaliteiten komen daardoor slecht tot hun recht.

rommelige versnippering op het talud

een veelheid aan inrichtingselementen westzijde Markt

De opgave is feitelijk een goede opruimen en opknappbeurt waarbij soms moeilijke maar duidelijke keuzes moeten worden gemaakt (ten aanzien van parkeren en terrassen) zodat de ruimte klaar is voor hedendaags en toekomstig gebruik.

Hieronder wordt per thema de huidige situatie geanalyseerd en samengevat in uitgangspunten voor herinrichting.

Hierbij is gebruik gemaakt van zoveel mogelijk informatie:

- De input van aanwezigen tijdens de bewonersavonden, zie bijlagen 1 en 2
- De online via BUURbook verkregen informatie van bewoners
- De cultuurhistorische verkenning d.d. 3 mei 2018 en oude foto's
- De technische opname van de bestaande situatie
- Het onderzoeksrapport naar de toestand van de bomen langs de NZ-haven
- Eerdere onderzoeken en rapporten zoals:
- Het Beeldkwaliteitsplan Goedereede uit 2002
- De Nota cultuurhistorie Goedereede uit 2012
- Het verkeerscirculatieplan uit 2006
- Het horecabeleid 2016
- Een enquête onder bewoners over afvalinzameling
- Diverse subsidiemogelijkheden die het budget zouden kunnen verruimen.

3. Analyse: thema 1, parkeren en verkeer

Goedereede is toeristisch zeer in trek niet in de laatste plaats vanwege het zeer karakteristieke marktplein aan de haven. Dat brengt met name bij mooi weer grote aantallen bezoekers per fiets of met de auto en te voet.

De Markt is nu per auto ook voor toeristen prima bereikbaar en dat levert de nodige verkeersdruk(te) op en volgens sommigen zelfs gevaarlijke situaties voor voetgangers en terrasbezoekers.

Er wordt gewezen op het feit dat er soms te hard wordt gereden vanuit de Kerkstraat de Markt op, rakelings langs de terrassen, en dat auto's, komende vanaf de hoger gelegen brug gevaarlijk dreigend op de terrassen af komen rijden.

Over het feit dat er niet mag worden geparkeerd op de Markt is geen discussie: daar lijken de meeste mensen achter te staan ook al zijn er enkele terrasbezoekers die hun auto op de markt parkeren.

Een voor de hand liggende oplossing om het toenemend toerisme en de veiligheid te faciliteren is in elk geval de Kerkstraat en een groot deel van de Markt tot voet/fietsgebied te benoemen met een uitzondering voor bevoorradend verkeer binnen venstertijden.

Hier bleek 5 juli grote weerstand tegen te bestaan. Er is daarom besloten ook

illegaal parkeren op de Markt

rommelig parkeren aan de NZ-haven: geen zicht op de haven

een uitzondering te maken voor bestemmingsverkeer.

Er zijn nu maximaal ongeveer 28 parkeerplekken langs de Noordzijde Haven. Ongeveer want er zijn geen vakken aangeduid. Langs de NZ-haven zijn 26 adressen en zo'n 5 adressen hebben de beschikking over een garage/opstelplaats aan de Achterstraat. Zo bezien is er dus per adres ongeveer 1 parkeerplaats.

De bomen in één lijn maken de NZ-haven ruimtelijk tot een 'straat' terwijl de woningen toch aan de open ruimte en het talud naar de haven liggen. Dti geeft een prachtig 'halfopen' beeld.

Dit halfopen beeld wordt door de geparkeerde auto's langs de bomen verstoord: het zicht op het water wordt weggenomen, het straatprofiel wordt versterkt waardoor de halfopen ruimte uiteenvalt in een straat en het talud.

Het talud wordt daardoor een restruimte. Het talud zelf, de kade of eventuele bankjes tussen de bomen nodigen daardoor ook niet uit om te verblijven: je zit pal naast of tussen de geparkeerde auto's die boven je 'uittorenen'.

Dat voelt niet 'veilig'. Daarnaast is de druk op de boomwortels momenteel te hoog doordat de grond steeds verder verdicht is geraakt. De bomen hebben het onder andere daardoor moeilijk.

3. Analyse: thema 1, parkeren en verkeer

Uit de diverse input van bewoners en ondernemers is er samengevat een groep die vindt dat de NZ-haven, net als de Markt autovrij moet worden of zelfs voetgangersgebied. Daarnaast is er een groep die vindt dat parkeren, meer gereguleerd, op de NZ-haven mogelijk moet blijven.

Zie voor de op BUURbook, op straat en tijdens de informatie-avond verzamelde aandachtspunten en meningen en hoe hier per onderdeel mee wordt omgegaan in de ontwerpvoorstellen, de bijlagen 1 en 2 'Input bewoners'.

De huidige parkeersituatie in maximale bezetting, is hiernaast in kaart gebracht.

Er zijn voor het parkeren tenminste vier principe oplossingsrichtingen:

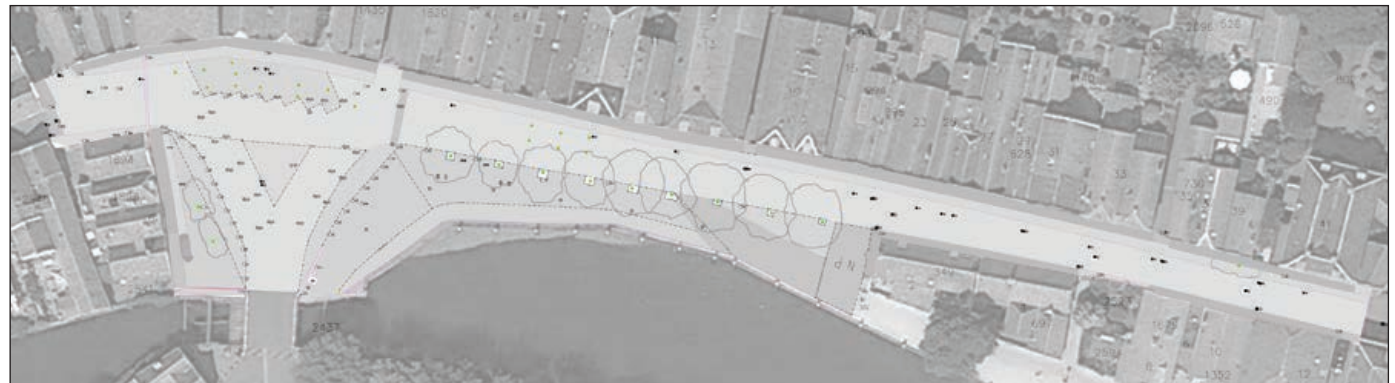
1. Parkeren verbieden. Het fraaie beeld van de Markt/NZ-haven, de prachtige halfopen ruimte, de ruimtelijke relatie met de haven, de monumentale architectuur komt in volle glorie tot zijn recht. Auto's worden voortaan geparkeerd buiten het centrum op een gereserveerde of nog aan te leggen parkeerplaatsen. Groot voordeel is dat er geen antiparkeermaatregelen hoeven te worden getroffen. Er ontstaat een ononderbroken pleinruimte.

parkeren huidige situatie: ongeveer 28 plekken

parkeren huidige situatie: voor, achter en tussen de bomen

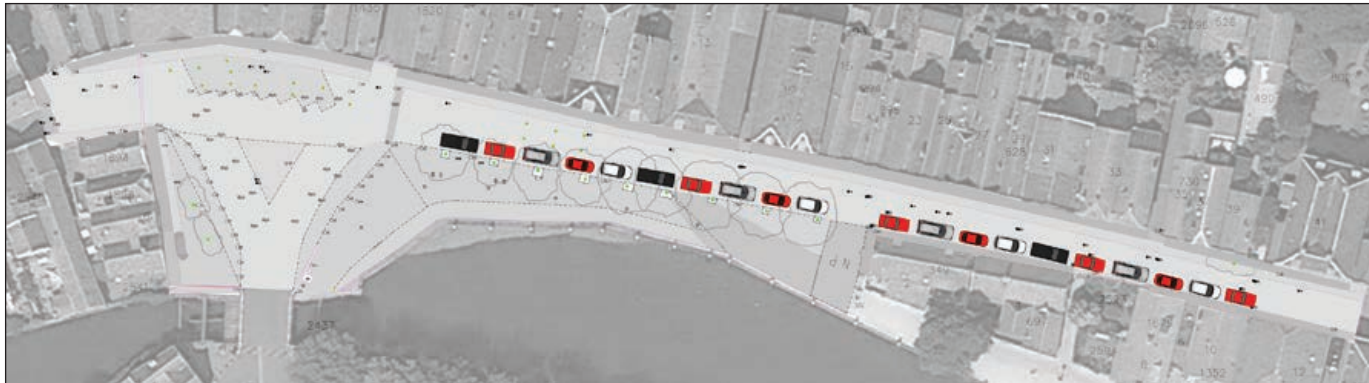

1. parkeren verbieden

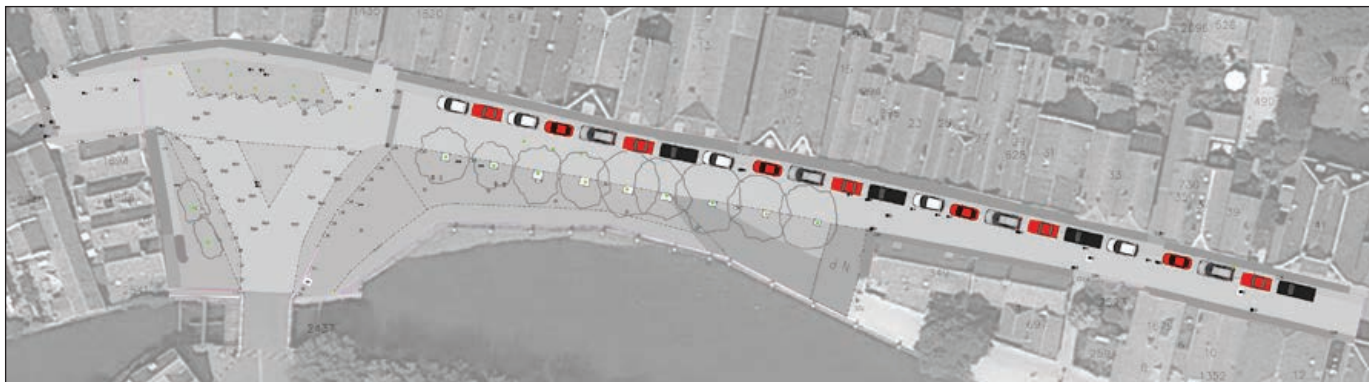
3. Analyse: thema 1, parkeren en verkeer

2. parkeren haaks tussen de bomen: 27 plekken

3. langsparkeren langs de bomen: 20 plekken

4. langsparkeren aan woningzijde: 22 plekken

1. Haaksparkeren toestaan: 17 plekken tussen de bomen + 10 in het dubbelbebouwde deel. Het talud wordt feitelijk een parkeerplaats, zoals nu. De gebruikskwaliteit van het talud is in deze situatie nihil. Het ervaren van de halfopen ruimte en de relatie met de haven wordt sterk verminderd. Geen fraai maar rommelig beeld. Te hoge worteldruk door auto's.
2. Parkeren in de lengterichting langs de bomen: maximaal 20 plekken. Aan de waterzijde van de bomen wordt niet meer geparkeerd: een mooi open beeld op de NZ-haven vanaf de Markt en een iets betere verblijfskwaliteit van het talud. Gezet op een bankje tussen de bomen voelt het echter nog altijd alsof men op een parkeerterrein zit.
3. Parkeren in de lengterichting aan de woningzijde van de straat: maximaal 22 plekken. Straat, talud en bomen in één ruimte, ter plaatse van café Goeree een terras in plaats van een parkeerplek. Voldoende ruimte voor boomspiegels met beplanting, bankjes, etc. en een prettige verblijfskwaliteit. Met het oog op een autovrije toekomst zou dit als een goede tussenstap kunnen worden beschouwd. Nadeel: minder fraai zicht op de stoepen en fraaie panden en risico op blokkeren van entrees van woningen.

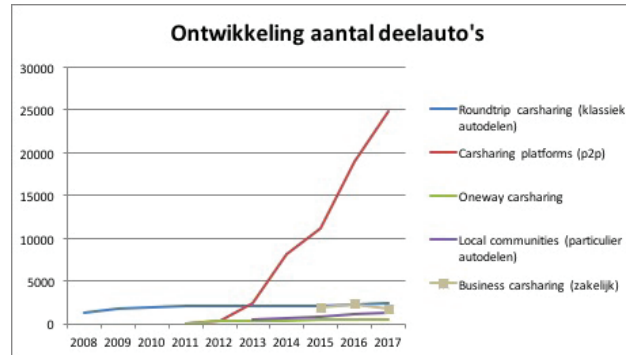
3. analyse: thema 1, parkeren en verkeer

Een deel van de bewoners wil kunnen blijven parkeren aan de Noordzijde haven. Een ander deel van de bewoners wil de hele markt / NZ-haven autovrij hebben.

Het ligt daarom voor de hand twee varianten uit te werken in ontwerpvoorstellen.

Daarbij zijn behalve de input uit de stad de volgende aspecten en overwegingen van belang:

- Toerisme en daarom een fraaie uitstraling en verblijfskwaliteit van de Markt/NZ-haven en goede veiligheid is belangrijk voor Goedereede maar 'Goedereede hoeft geen openluchtmuseum te worden': als de parkeerplaatsen consequent in het straatprofiel worden ingepast blijft het beeld acceptabel. Haaks parkeren tussen de bomen voldoet niet aan dit beeld en moet worden voorkomen.
- Een betaald vergunningstelsel of toegang alleen voor bestemmingsverkeer kan helpen het parkeren te reguleren zodat bewoners zekerder zijn van een parkeerplaats voor de deur.

het aantal deelauto's neemt toe

en de zelfrijdende auto komt er aan

toegang en/of parkeren alleen voor bewoners

- Er is een toekomsttrend gaande van autobezit naar autogebruik. Het autobezit onder jongeren neemt al af, deelautogebruik neemt toe. Binnen 20-30 jaar rijden er vermoedelijk zelfrijdende auto's rond die op afroep voorrijden. Het is zeker niet ondenkbaar dat de auto die met haar opkomst in de afgelopen halve eeuw het straatbeeld in Nederland overvol heeft gemaakt de komende halve eeuw weer geleidelijk uit ons straatbeeld verdwijnt. Dat pleit er voor hier nu al rekening mee te houden.
- Bij toestaan van autoverkeer de markt zo herinrichten dat automobilisten niet meer verleid worden illegaal langs de zijkant hun auto te parkeren zoals nu nogal eens gebeurt. Een woud aan anti-parkeerpaaltjes is echter ongewenst in verband met de gewenste leegte en open relatie met de haven. Er moet gezocht worden naar een inrichting die maakt dat het onbeschoft en onlogisch voelt om je auto te stallen op een plek waar dat niet gewenst is. Smalle rijloper van 3.50m1 helpen hierbij en een zekere mate van handhaving ook.

3. analyse: thema 2, bomen en groen

bomen en groen, huidige situatie

Langs de NZ-haven staat op zo'n 10 meter afstand van de woningen een rij Lindebomen die zeer beeldbepalend zijn en de statige panden langs de NZ-haven in de zomer voorzien van enige schaduw en in de winter van zon. De bomen dragen sterk bij aan de sfeer en het cultuurhistorische karakter van de ruimte.

Meer oostwaarts langs de haven stond vroeger eveneens een rij lindebomen. Deze zijn, op één na in de loop der jaren allemaal gekapt. Herstel van deze rij lijkt een logische keuze. Dat valt echter buiten deze opgave.

huidige situatie: straat en onaantrekkelijk, onbruikbaar talud door verrommeling en auto's

Doordat de bomen langs de NZ-haven in één lijn liggen maken ze de NZ-haven ruimtelijk tot een 'straat' terwijl de woningen toch aan de open ruimte en het talud naar de haven liggen. Dit leidt tot een prachtig zacht en 'halfopen' beeld vanaf de woningen op de Haven en andersom.

situatie vroeger: grote bomen op een halfopen pleinruimte

Het feit dat het talud en de kade en de bankjes tussen de bomen nu nauwelijks verblijfskwaliteit kennen komt niet in de eerste plaats door het schuine verloop of de slechte bestrating maar vooral door de aanwezigheid van geparkeerde auto's waardoor het onaantrekkelijk oogt en onveilig voelt (zie ook onder parkeren).

3. analyse: thema 2, bomen en groen

Uit oude foto's blijkt dat de bomen langs de NZ-haven een keer zijn herplant, mogelijk na een storm (na de watersnoodramp?) en dat er een lindeboom in de rij langs de NZ-haven ontbreekt op de hoek recht tegenover café Goeree.

Uit een rapport over de rij Lindebomen blijkt dat de toestand matig tot slecht is. Dit wordt onder andere veroorzaakt door te veel verdichte grond waardoor de wortels te weinig lucht krijgen en door een te hoge grondwaterstand sinds het dichtmaken van de kademuur.

Dit rapport adviseert dringend om de groeiomstandigheden op deze punten te verbeteren, zie het groeiplaatsonderzoek naar de bomen aan de NZ en ZZ-haven dd 30 augustus 2016.

De twee leilindes op de Markt zijn Rijksmonumentaal en in redelijke conditie. Er wordt in het cultuurhistorisch rapport gesproken over het aanvullen van deze 'rij' leilindes.

Op geen enkele historische foto is daar echter sprake van. Een derde Leilinde zou bovendien het beeld op de fraaie entree van de Markt vanuit de Kerkstraat en de Pieterstraat teveel dichtzetten.

een extra Lindeboom zet de 'entree' van de Markt te veel dicht: niet doen

foto uit ca 1900 met grote boom tegenover café Goeree

3. analyse: thema 2, bomen en groen

boomspiegels met vaste beplanting of éénjarigen

Uit de diverse input van bewoners en ondernemers kan worden samengevat dat de bomen en ook de beplanting gekoesterd worden maar dat men zich zorgen maakt over de toestand van de bomen en dat men de beplanting slecht onderhoudt vindt. Breed draagvlak voor behoud dus. Zie voor de op BUURbook, op straat en tijdens de informatie-avond verzamelde aandachtspunten en meningen en hoe hier per onderdeel mee wordt omgegaan in de ontwerpvoorstellen, de bijlagen 1 en 2 'Input bewoners'.

boomroosters en boombescherming

Naar aanleiding van bovenstaande ligt het voor de hand in beide ontwerpvoorstellen alle bomen te behouden. Daarbij zijn behalve de input uit de stad de volgende aspecten en overwegingen van belang:

1. Uit oude foto's blijkt dat er een linde in de rij langs de NZ-haven ontbreekt op de hoek recht tegenover café Goe-ree.
2. De Lindebomen behoeven betere drainage en een grotere boomspiegel. De ervaring leert dat na het verbeteren van de groeiomstandigheden ook de problemen met luis (eventueel na bestrijding) verminderen of verdwijnen.
3. Onderzocht kan worden of er ipv boomroosters wellicht lage beplanting kan worden geplaatst. Dit voorkomt fietsen tegen de bomen.

parkeren vlakbij bomen veroorzaakt bodemverdichting en daardoor slechte groeiomstandigheden

3. analyse: thema 3, terrassen, horeca en bedrijven

Het toerisme speelt een toenemend belangrijke rol voor Goedereede. Je zou kunnen zeggen dat, net als vroeger de visserij en daarna de landbouw, het toerisme de belangrijkste economische motor is voor Goedereede.

Economische activiteiten leveren niet zelden overlast op. Net als vroeger de visserij en daarna de landbouw ongetwijfeld overlast gaven (rotte vislucht in de haven, grote landbouwvoertuigen door de straten) zijn er nu klachten over toeristen en de overlast die zij geven.

Dat gaat vooral over parkeer- en verkeersdruk in de zomer en geluidsoverlast vanaf terrassen in de avonduren.

Uit de diverse input van bewoners en ondernemers kan worden samengevat dat zowel de horeca-ondernemers als de bewoners tevreden zijn met de bestaande terrasoppervlaktes. De terrassen moeten vooral beter worden begrensd en het moet passen binnen het cultuur-historische karakter van de ruimte.

Zie voor de op BUURbook, op straat en tijdens de informatie-avond verzamelde aandachtspunten en meningen en hoe hier per onderdeel mee wordt omgegaan in de ontwerpvoorstellen, de bijlagen 1 en 2 'Input bewoners'.

Terrassen op de Markt

'zone stadsbezoek'(lichtgeel) uit het beeldkwaliteitsplan opgespannen tussen twee parkeerterreinen

3. analyse: thema 3, terrassen, horeca en bedrijven

Naar aanleiding van bovenstaande ligt het voor de hand in het ontwerp elk geval de bestaande terrasoppervlaktes te behouden. Daarbij zijn behalve de input uit de stad de volgende aspecten en overwegingen van belang:

- Een dorp zonder economische activiteiten zal vergrijzen. Zonder toerisme hebben de horeca, de galerietjes en winkeltjes onvoldoende bestaansrecht. Om die reden is het verdedigbaar dat een herinrichting dit toerisme binnen zekere grenzen faciliteert.
- Volgens het beeldkwaliteitsplan is er een 'toeristische as' (zone van het stadsbezoek) aanwijsbaar door Kerkstraat, over de Markt en de brug waarlangs zich de meeste toeristen bewegen.
- (Te snel rijdend) autoverkeer langs of naar terrassen toe voelt bedreigend voor terrasbezoekers.
- Vanuit toeristisch oogpunt kan de Markt, het grote slop en de Kerkstraat het beste tot voetgangersgebied worden verklaart. De Kerkstraat en de Markt moeten wel bereikbaar blijven voor bestemmingsverkeer en de weekmarkt.
- De inrichting van de terrassen is voor een belangrijk deel medebepalend voor de uitstraling en de kwaliteit van

schuttingen verstoren de open ruimte

lage plantenbakken als afscheiding

tijdelijk terras café Goeree

de markt/NZ-Haven. Windschermen -ook al zijn ze transparant-, schotten, paaltjes, borden en hoge plantenbakken verstoren de open ruimte van de Markt evenals een aaneenschakeling van grote, geschakelde parasols. Een open en tijdelijk ogende terrasinrichting passend bij de sfeer en uitstraling van de Markt/NZ-haven ondersteunt de openheid, de uitstraling en samenhang van de markt en Noordzijde Haven en is uiteindelijk goed voor de omzet van de horeca zelf.

- Onderdeel van dit ontwerp is een voorstel voor de beeldkwaliteit van de terrassen om te verzekeren dat deze passen in de sfeer van de openbare ruimte.
- Om de overlast door terrasbezoekers binnen de perken te houden is in de terrasvergunningen aangegeven dat het de verantwoordelijkheid van de horeca-uitbaters is deze overlast te beperken op straffe van sluiting van het terras. Het verdient aanbeveling dat de horeca, de gemeente en bewoners hierover in goed gesprek blijven, informeel of via bijvoorbeeld een beheerscommissie en elkaar respecteren in elkaars belang en het belang van de toekomst van Goedereede in zijn algemeenheid.
- Indien nodig kunnen het horecabeleid en de vergunningen in de toekomst worden aangepast.

3. analyse: thema 4, cultuurhistorie

De Markt en Noordzijde Haven van Goedereede is om meerdere redenen de moeite van het bezoeken waard: de vroege stadsstructuur, de samenhangende compositie van (rijks)monumentale bebouwing, de bomenrijen, de stoepen en bestrating en de ligging aan de historische getijdhaven met haar rijksmonumentale sluis. Niet voor niets schreef Van Dam in zijn Beschrijving van 'Goeree' al in 1680: "Ghij hebt in Goeree oock een fraeye Marckt".

Veel van de historische elementen op de markt /NZ-haven van Goedereede zijn nog aanwezig maar zijn verwaarloosd, slecht onderhouden, versnipperd of ondergesneeuwd door een optelsom van ad hoc maatregelen, ingrepen, toevoegingen of aanpassingen omwille van wat op het moment van ingrijpen blijkbaar nodig werd geacht. Het heeft kennelijk aan regie of de juiste middelen ontbroken. De schoonheid van de ruimte en haar karakteristieke kwaliteiten komen daardoor slecht tot hun recht.

Waar het gaat om de herinrichting van de Markt/NZ-haven zijn met name de volgende elementen van belang:

- het verlopende, historische niveauverschil tussen de Markt/NZ-haven en de laad-/loskade van de Haven
- de historisch bepaalde open relatie tussen de ruimte van de Markt/

slecht onderhouden, versnippering, rommeligheid en een veelheid van elementen domineren

oude foto's met de leegte van weleer

3. analyse: thema 4, cultuurhistorie

- NZ-haven en de Haven
- de ruimtebepalende groenstructuur oostelijk van de markt en de leilinden aan de westzijde
- de kenmerkende individuele stoepen voor de woningen noordelijk en westelijk van de Markt
- het klinkerstraatwerk in ijsselsteentjes van de overgangszone tussen semi-openbare stoepen en openbare ruimte
- het vaksgewijze straatwerk van de Markt met historisch waardevolle vlakken van kasseien
- de sporen in het straatwerk van de vroegere mogelijkheden tot het plaatsen van vloedplanken
- de straatverlichting van het gebied in de huidige, ondergeschikte omvang
- de houten bankjes aan de westzijde, los van hun situering in de gestrate zone
- het bestaande houten travalje aan de westzijde op zijn karakteristieke locatie
- de meerpalen en bolders langs de noordelijke havenkade als herinnering aan de havenfunctie

'heksensteen' herinnering aan heksenexcecucieplaats

travalje voor de voormalige smederij

- de gedenksteen van de heksenverbrandingen in het straatwerk, los van de precieze locatie.

Voor een volledige beschrijving van deze elementen in hun geschiedkundige en cultuurhistorische context zie de cultuurhistorische verkenning van de Markt Goedereede de dato 3 mei 2018.

Uit de diverse input van bewoners en ondernemers kan worden samengevat dat men in Goedereede enorm hecht aan het behoud van het unieke cultuurhistorische karakter van de Markt/NZ-haven. Men is er trots op.

Zie voor de op BUURbook, op straat en tijdens de informatie-avond verzamelde aandachtspunten en meningen en hoe hier per onderdeel mee wordt omgegaan in de ontwerpvoorstellen, de bijlagen 1 en 2 'Input bewoners'.

Naar aanleiding van bovenstaande ligt het voor de hand in het ontwerp bovenstaande aspecten waar mogelijk te behouden. Daarbij zijn behalve de input uit de stad de volgende aspecten en overwegingen van belang:

- Het is voor de herinrichting van de markt / NZ-haven van belang dit met respect voor de geschiedenis te doen. Het houdt verhalen uit het verleden levend en maakt de plek rijker. Dat is goed voor de trots van bewoners én het toerisme.

3. analyse: thema 4, cultuurhistorie

- De huidige veelheid aan inrichtings-elementen als paaltjes, borden, plantenbakken, terraselementen, etcetera. heeft de openheid van de Markt / NZ-haven sterk verminderd.
- De deels op het talud en tussen de bomen geparkeerde auto's en de rommelige inrichting met plantenbakken, fietsbeugels, prullenbakken en slecht onderhouden bestrating maken het talud en deels de markt tot een ratjetoe. Vooral de verblijfskwaliteit van het talud is hierdoor nu zeer matig: het hele talud ademt de sfeer van een parkeerterrein in plaats van een rijke, door Lindebomen beschaduwde, naar het water toe aflopende kade langs de haven.
- Het op oude foto's goed zichtbare tapijt van granietkeien maken de ruimte tot één geheel. De precieze belijning in de bestrating is daarbij minder van belang. Deze belijning is ondergeschikt aan het tapijt en op de Markt in de loop van de geschiedenis diverse malen aangepast aan het gebruik.
- Om aan de wens de kade beter te gebruiken zou de trap kunnen worden teruggebracht welke op diverse oude foto's is te zien.

oude foto, jaartal onbekend, met lijn over de markt van brug naar grote slop

oude foto uit 1954 met trap van Markt naar Kade

3. analyse: thema 5, bestrating, verkeersborden en paaltjes

De bestrating van de Markt/NZ-haven is nog grotendeels hetzelfde als eeuwen geleden en is zeer bepalend voor het cultuurhistorische karakter en de sfeer.

Het gebruik van granietkeien met waar nodig voor de organisatie van verkeer of gebruik lijnen in dezelfde granietkeien maken tezamen een soort doorlopend tapijt dat over de hele Markt/NZ-haven ligt en de ruimte tot een geheel maakt.

Langs de verhoogde stoepen van de woningen loopt consequent een strook ijsselsteentjes die de overgang van openbaar naar semi-openbaar naar privé verzacht.

De bestratingsmaterialen zijn hier en daar in zeer slechte staat. Er is sprake van overmatige slijtage en breuk, soms grote voegen en te weinig onderhoud waardoor overmatige onkruidgroei en meer of minder ernstige verzakking waardoor de uitstraling sleets is en de bestrating slecht begaanbaar. Het 'doorlopende tapijt' is op meerdere plaatsen onderbroken door de introductie van nieuwe lijnen, vakken en antiparkeerpaaltjes.

Uit de diverse input van bewoners en ondernemers kan worden samengevat dat men in Goedereede enorm hecht aan de huidige bestratingsmaterialen, de granietkeien, de ijsselsteentjes, de schampstenen, verhoogde stoepen, etc.

ernstig verzakte bestrating in granietkeien en ijsselsteentjes. De schampstenen blijven bij herstel behouden.

3. analyse: thema 5, bestrating, verkeersborden en paaltjes

Het moet vooral weer netter en beter begaanbaar worden. Zie voor de op BUURbook, op straat en tijdens de informatie-avond verzamelde aandachtspunten en meningen en hoe hier per onderdeel mee wordt omgegaan in de ontwerpvoorstellen, de bijlagen 1 en 2 'Input bewoners'.

Naar aanleiding van bovenstaande ligt het voor de hand in beide ontwerpvoorstellen de oorspronkelijke bestrating zoveel mogelijk te herstellen. Daarbij zijn behalve de input uit de stad de volgende aspecten en overwegingen van belang:

- De belijning van de bestrating is in de loop van de geschiedenis al diverse malen aangepast. Waar mogelijk wordt deze teruggebracht of aangepast aan het huidige gebruik.
- Een groot deel van de Markt en NZ-haven watert rechtstreeks af op de haven. Alleen het dubbelzijdig bebouwde deel van de NZ-haven en het straatje vanaf de Markt naar de Pieterstraat kennen een aansluiting op de riolering. In de hoek bij de Pieterstraat functioneert dit nu bij extreme regenval niet goed.
- Inrichting als voetgangersgebied kan autobestuurder het gevoel geven dat ze te gast zijn of zelfs indringer. Dat vermindert de neiging om hard te rijden en illegaal te parkeren.

voegvulling voor betere begaanbaarheid en tegen onkruidgroei

Oude foto uit 1953: Noordzijde Haven richting de Markt: ook links een strook ijselsteentjes

3. analyse: thema 5, bestrating, verkeersborden en paaltjes

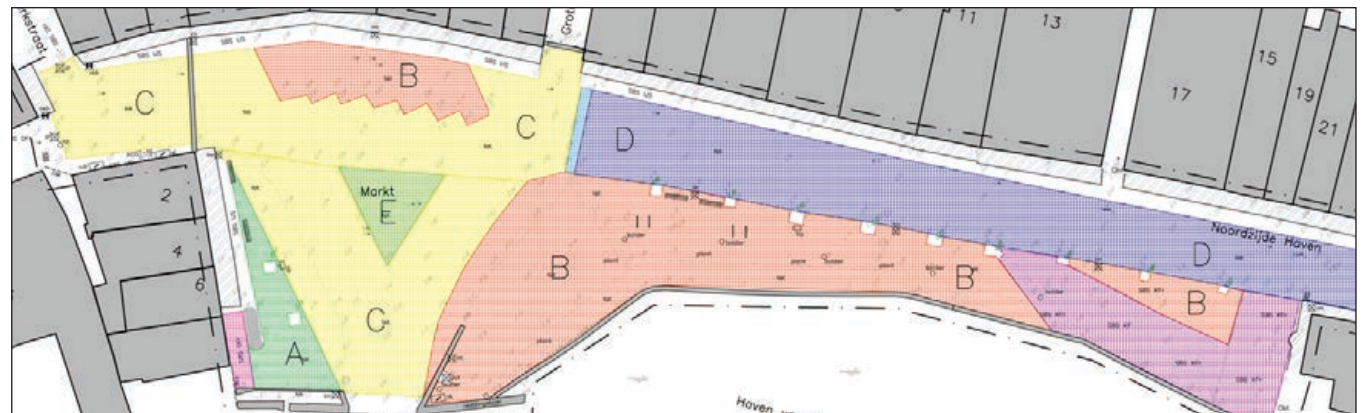
- Om de groeiomstandigheden van de bomen te verbeteren zal in overleg met het Hoogheemraadschap langs de kademuur extra drainage moeten worden aangelegd om een te hoge grondwaterstand te voorkomen.
- Om de begaanbaarheid en beloopbaarheid te verbeteren, ook voor rollators, rolstoelers en naaldhakken kan worden overwogen de voegen van de bestrating te vullen met een flexibele, waterdoorlatende voegvulling. Dit gaat ook onkruidgroei tegen.
- Langs de zuidzijde van het dubbel-bebouwde deel van de NZ-haven lag vroeger ook een strook ijselsteentjes.
- Het huidige marktplaats is door de antiparkeerpaaltjes, de ten opzichte van vroeger naar binnen gebogen lijnen van rijlopers en de veelheid aan vlakken visueel verkleind en vooral versnipperd ten opzichte van de oorspronkelijke 'leegte' van weleer. Deze leegte en het tapijt van granietkeien moeten zoveel mogelijk doorlopend worden teruggebracht door zoveel mogelijk paaltjes en overbodige elementen te verwijderen.
- de huidige extra lijnen in de bestrating vanaf de brug richting het grote slop en langs de leilindes zijn niet oorspronkelijk en langs de leilindes

antiparkeerpaaltjes en 'attentiebestrating'

samen met anti-parkeerpaaltjes geïntroduceerd om de bochtstralen voor autoverkeer beter te laten verlopen en illegaal parkeren te voorkomen.

- De zwart/gele 'attentiebestrating' tegenover café Goeree zal worden verwijderd.
- antiparkeerpaaltjes worden zoveel mogelijk verwijderd. Deze verstoren de beoogde leegte van de openbare ruimte. De markt / NZ-haven zal illegaal parkeren moeten ontmoedigen of onmogelijk maken.
- Indien de Markt/NZ-haven verkeersveiliger worden gemaakt (onder andere autovrij en beter begaanbaar) is een provinciale subsidie beschikbaar.
- Zo'n 80% van de bestratingsmaterialen kan worden hergebruikt.

overzicht van bestaande granietkeien. Vakken C, D en E zijn (grotendeels) herbruikbaar, A en B grotendeels niet.

3. analyse: thema 6: containers, verlichting en straatmeubilair

Elke tijd vraagt om zijn eigen specifieke inrichting. Net zoals er vroeger geen auto's waren, waren er vroeger geen klike's en terrassen; en was er nauwelijks recreatie of fietstoerisme. Zeker in historische binnensteden zijn dergelijke veranderingen een uitdaging.

Die verandering heeft er op de Markt/NZ-haven toe geleid dat er een veelheid aan antiparkeerpaaltjes, fietsbeugels en klike's het straatbeeld vervuilen. Deze elementen dragen sterk bij aan de verrommeling van de openbare ruimte.

Met name de klike's zijn veel bewoners een doorn in het oog. Zonder tuin of achterom blijven klike's veelal op straat staan en verstoren zo het historische straatbeeld.

Bewoners hebben zelfs een enquête gehouden die heeft geleid tot een brief aan de gemeente met het verzoek over te gaan op ondergrondse afvalinzameling. De gemeente heeft besloten hierin mee te gaan.

De lichtmasten zijn van een historiserend type en voldoen goed qua positie en worden door de bewoners zeer gewaardeerd. Het verlichtingsniveau wordt nog als iets te fel ervaren. Vanuit het cultuurhistorisch rapport wordt opgemerkt dat de verkeersborden aan de lichtmasten bevestigd detoneren.

verzamelde klike's aan de entree van de markt bij de Kerkstraat / Pieterstraat

3. analyse: thema 6: containers, verlichting en straatmeubilair

Ook fietstoerisme speelde vroeger geen rol van betekenis. Met name in het zomerseizoen komen grote hoeveelheden toeristen per fiets naar Goedereede om de Markt te bezoeken en een terrasje te pakken. Dit levert 's zomers grote hoeveelheden wild geparkeerde fietsen op en rond de Markt dan wel dat fietsen tegen bomen gestald worden.

Uit de diverse input van bewoners en ondernemers kan worden samengevat dat men in Goedereede hecht aan de huidige lichtmasten en het verlichtingsniveau, dat men zich ergert aan de kliko's op straat, dat er meer fietsbeugels nodig zijn en meer bankjes langs de haven.

Zie voor de op BUURbook, op straat en tijdens de informatie-avond verzamelde aandachtspunten en meningen en hoe hier per onderdeel mee wordt omgegaan in de ontwerpvoorstellen, de bijlagen 1 en 2 'Input bewoners'.

Naar aanleiding van bovenstaande ligt het voor de hand in beide ontwerpvoorstellen de lichtmasten te handhaven, een ondergrondse afvalcontainer te plaatsen en meer bankjes en fietsbeugels. Daarbij zijn behalve de input uit de stad de volgende aspecten en overwegingen van belang:

verkeersbord aan historiserende lichtmast

huidige bankjes aan westzijde Markt

- Een groot deel van de bewoners geeft aan een ondergrondse afvalcontainer het liefst in de hoek te hebben nabij de Pieterstraat, op de plek waar nu de kliko's staan verzameld. Deze plaats blijkt echter te risicovol in verband met het 3 meter diepe graafwerk pal naast de fundering van het historisch pand. Een alternatieve plek is naast de huidige brandweeropstelplaats maar dat is qua loopafstand voor de bewoners van de Pieterstraat te ver. 5 juli is daarom besloten dat de Varkensmarkt als locatie de voorkeur heeft.
- Fietzers willen zo dicht mogelijk bij hun terras parkeren, liefst op of direct naast de markt. Bij het verder weg plaatsen van fietsbeugels zullen deze niet worden gebruikt, tenzij het oplaadpunten voor e-bikes zijn, dan is er een noodzaak (lege accu).
- Tussen de bomen langs de NZ-haven is het prachtig zitten in de halfschaduw en met een mooi zicht op de haven. Bij voorkeur staan hier dan geen auto's geparkeerd anders voelt het of je op een parkeerterrein zit.
- Aanvullend kunnen op de kade enkele zitelementen worden geplaatst maar terughoudend. Het mag niet leiden tot nieuwe verrommeling.

3. analyse: thema 7: evenementen

De Markt / NZ-haven vormen naast de wekelijkse marktfunctie het natuurlijke en vanzelfsprekende evenemententerrein voor Goedereede. Er zijn jaarlijks een flink aantal evenementen op de Markt / NZ-haven: het portfestival, het bevrijdingsfestival, koningsdag, de start van de omloop en de Goereeloop zijn er enkele.

Tijdens dergelijke evenementen worden de Markt/NZ-haven ingericht met marktkramen, een podium/muziektent, opblaaskussens, een podium op het water, etc.

Het talud vormt tijdens het havenconcert maar ook tijdens evenementen op het water een prachtige natuurlijke tribune.

Uit de diverse input van bewoners en ondernemers kan worden samengevat dat men in Goedereede hecht aan haar evenementen en dat deze moeten worden gefaciliteerd.

Zie voor de op BUURbook, op straat en tijdens de informatie-avond verzamelde aandachtspunten en meningen en hoe hier per onderdeel mee wordt omgegaan in de ontwerpvoorstellen, de bijlagen 1 en 2 'Input bewoners'.

Naar aanleiding van bovenstaande ligt het voor de hand in het ontwerp rekening te houden met deze evenementen. Daarbij zijn behalve de input uit de stad

koninginnedag

talud en markt als 'tribune' tijdens het Havenconcert

de volgende aspecten en overwegingen van belang:

- De weekmarkt moet op de Markt blijven. Mogelijk is er belangstelling voor een kraam extra.
- Van belang is dat er tijdens evenementen zoveel mogelijk lege ruimte kan worden gecreëerd voor de inrichting. Zo min mogelijk vaste paaltjes, inrichtingselementen, etc.
- Er is meer elektrisch vermogen nodig voor de evenementen, dus een zwaardere stoppenkast of nog een extra elektrakast op een andere plaats.

4. Discussievarianten 'Parkeren' en 'Autovrij'

ontwerpvariant 'Parkeren'

De belangrijkste discussie tussen bewoners onderling betreft het parkeren op de Noordzijde Haven. Een deel van de bewoners zou ook de Noordzijde Haven graag autovrij zien of zelfs voetgangersgebied. Een deel van de bewoners wil koste wat kost voor de deur kunnen blijven parkeren.

Omwille van het aanscherpen van deze discussie zijn daarom tijdens de tweede bijeenkomst op 5 juli 2018 aan bewoners twee ontwerpvarianten gepresenteerd: één variant 'Autovrij' en een variant 'Parkeren' waarbij de parkeerplaatsen aan de woningzijde zijn gesitueerd zodat straat en talud weer als één ruimte kunnen worden ervaren.

In beide varianten is bovendien de rijrichting omgekeerd en is de Kerkstraat, het grote slop en de Markt afgesloten voor autoverkeer.

Na een pittige maar vruchtbare discussie bleek de variant 'Autovrij' voor de meeste bewoners een brug te ver. Ook het parkeren aan de woningzijde, het wijzigen van de rijrichting op de NZ-haven en het geheel afsluiten voor autoverkeer van de Kerkstraat en Grote slop stuitte op weerstand.

Een kort verslag van de conclusies van deze avond is te vinden in bijlage 2 achterin dit rapport.

ontwerpvariant 'Autovrij'

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven

Het eindontwerp faciliteert de behoefte aan terrassen en parkeerplaatsen maar houdt rekening met het feit dat dit in de toekomst in meer of mindere mate moet kunnen veranderen.

Er is daartoe in de basis gekozen voor een doorlopend 'tapijt' van granietkeien zo min mogelijk belijning in de bestrating tenzij dit nodig of logisch is.

De inrichting is dienovereenkomstig leeg: zoveel mogelijk inrichtingselementen zijn verwijderd of, waar nodig geplaatst in lijn met de bomen om de open ruimte zo min mogelijk te verstoren.

De prachtige ruimte en vooral de openheid en leegte van de Markt en NZ-Haven kunnen zo weer in volle glorie kunnen worden gevoeld.

Om auto's vanaf de brug richting NZ-haven te geleiden en om de grenzen van de terrassen duidelijk te markeren wordt gebruik gemaakt van RVS wegmarkering/punaises. Deze verstoren zo min mogelijk het doorlopende 'tapijt' en maken het mogelijk in de toekomst eventueel aanpassingen te doen zonder dat de bestrating weer op de schop moet.

De markt, de Kerkstraat, het grote slop én

de NZ-haven zijn na herinrichting alleen nog toegankelijk voor voetgangers en fietsers en bestemmingsverkeer. Het grote slop wordt éénrichtingsverkeer vanaf de Markt richting Achterstraat.

De kosten voor deze variant vallen binnen het door de gemeenteraad vastgestelde budget. Het vergroten van het vermogen van de elektrakast, het aanbrengen van de sierbestrating en het aanbrengen van voegvulling zijn meerwerkopties.

Op de volgende pagina's worden de verschillende elementen van deze variant per thema toegelicht.

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 1, parkeren en verkeer

Tijdens de bewonersbijeenkomst op 5 juli 2018 is duidelijk geworden dat een autovrije Noordzijde Haven vooralsnog een brug te ver is voor de meeste bewoners.

Wel vindt men dat het parkeren in meer of mindere mate moet worden beperkt. Men begrijpt overwegend dat dit een positief effect heeft op de uitstraling van de Noordzijde Haven in het algemeen en de relatie tussen woningen, talud en haven in het bijzonder.

Hiernaast worden daarom twee varianten getoond: één met parkeren langs de gehele Noordzijde Haven (totaal zo'n 19 auto's) maar dan alleen langsparkeren; en een variant waarbij alleen nog geparkeerd wordt langs het dubbelbebouwde deel van de Noordzijde Haven (totaal zo'n 10 auto's).

In beide varianten is de haven en de kade goed toegankelijk voor voetgangers. In de variant met 10 auto's is goed te zien dat de relatie tussen woningen, talud en haven sterker is.

Op 19 september is hierover gediscussieerd waarna er een knoop is doorgehaakt: bewoners en ondernemers zijn in meerderheid voor de variant met 19 parkeerplaatsen in combinatie met een vergunningsstelsel voor aanwonenden.

parkeren langs de gehele Noordzijde Haven, totaal zo'n 19 auto's: de voorkeursvariant van bewoners en ondernemers

parkeren langs alleen het dubbelbebouwde deel van de Noordzijde Haven, totaal zo'n 10 auto's

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 1, parkeren en verkeer

De Markt, de NZ-haven en de Kerkstraat worden verboden voor gemotoriseerd verkeer met uitzondering van 'bestemmingsverkeer'. Bewoners, bezorgers en iedereen die als eindbestemming een van de percelen gelegen aan deze straten heeft mag dus gewoon inrijden terwijl doorgaand (toeristisch) verkeer vervalt.

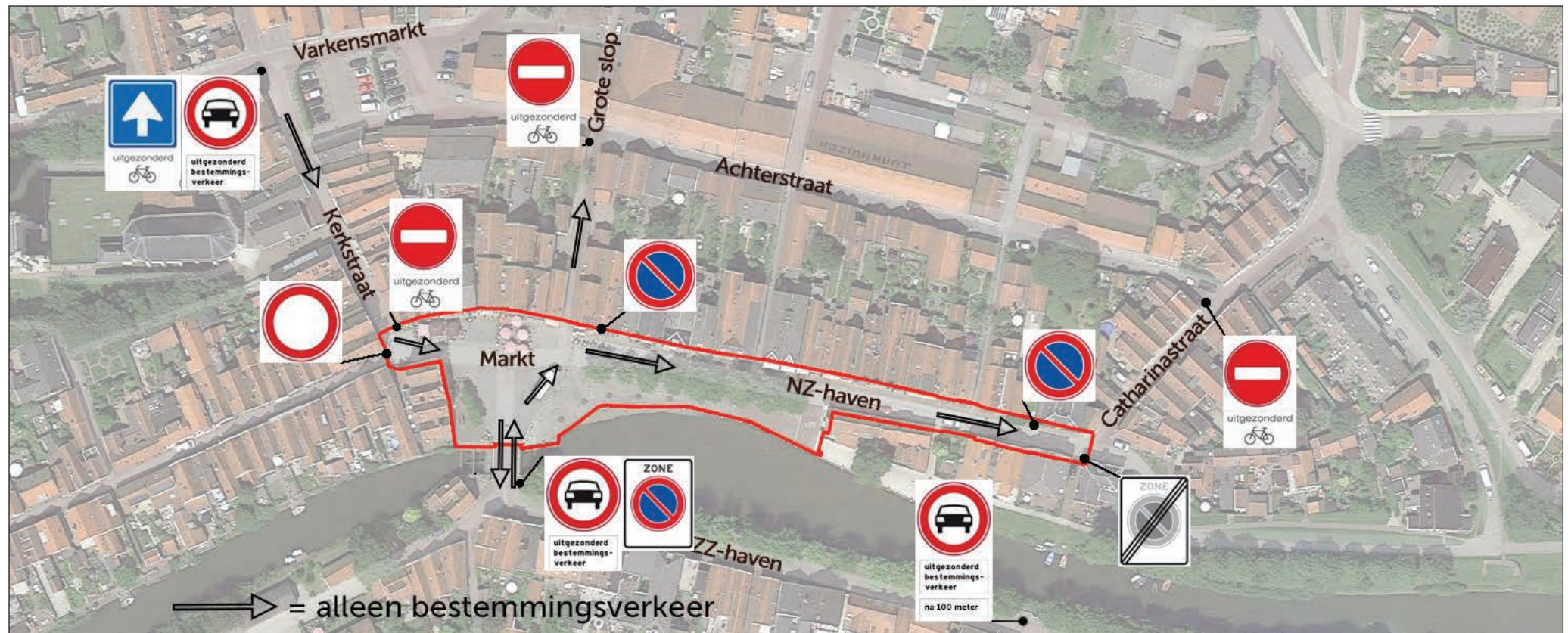
De bestaande rijrichtingen blijven overal gehandhaafd met uitzondering van het

grote slop: deze wordt éénrichtingsverkeer. Deze straat is te smal voor tweerichtingsverkeer en de draaicirkel vanuit het grote slop de Noordzijde haven op is te krap.

Om dit regime duidelijk te maken zullen op de brug, op de ZZ-haven en aan het begin van het Bekaf (als vooraankondiging) en aan het begin van de Kerkstraat (hoek Varkensmarkt) een verkeersbord

'gesloten voor motorvoertuigen op meer dan 2 wielen' (C06) met een onderbord 'uitgezonderd bestemmingsverkeer' (OB108) worden toegevoegd.

Aan de Achterstraatzijde van het grote slop zal een verkeersbord 'eenrichtingweg' (C02) met een onderbord 'uitgezonderd fietsers' (OB52) worden toegevoegd.

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 2, bomen & groen

De bestaande Leilindes en Lindebomen blijven behouden. De groeiomstandigheden voor de Leilindes en voor de rij Lindebomen langs de NZ-haven worden verbeterd. Alle bomen krijgen grote-reboomspiegels en het grondwaterpeil wordt gereguleerd middels drainage.

Er wordt voor café Goeree een volwassen Linde (omtrek 60-70 cm) bijgeplant om de rij weer te completeren.

De bomen krijgen boomspiegels met een doorsnede van 2 meter en een cortenstalen ring als rand welke 20 cm verhoogd tov de bestrating wordt geplaatst. Deze ring voorkomt dat er overmatig (pek-)water in de bomengrond spoelt en dat er fietsen tegen de boom worden geplaatst.

In de boomspiegel zullen in plaats van de huidige plantenbakken vaste planten worden geplant welke goed tegen de droogte en (half)schaduw kunnen en gemixt een bloei geven van april tot oktober. Als mix wordt voorgesteld Zegge (*Carex morrowii* 'Variegata'), Leliegroen (*Liriope muscari* 'Ingwersen'), Longkruid (*Pulmonaria* 'sissinghurst white'), Perzische Muts (*Tiarella cordifolia* 'Oakleaf') en ooievaarsbek (*Geranium phaeum* 'Samobor').

In overleg kunnen ook eventueel éénjarige worden geplant en onderhouden door bewoners.

Huidig: losse plantenbakken en matige groeiomstandigheden

Nieuwe situatie: grotere boomspiegels met vaste beplanting

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 3, terrassen, horeca en bedrijven

De drie horecagelegenheden behouden elk een terras voor de deur wat minimaal overeenkomt met de huidige terrasgroottes. De zones zijn in de bestrating zichtbaar middels RVS wegdekknagels (punaises) zodat voor iedereen duidelijk is waar de grenzen liggen en wanneer moet worden gehandhaafd.

De uitstraling van terrassen is van grote invloed op de sfeer en uitstraling van de Markt/NZ-haven. Om de terrassen goed te laten passen bij het open en historische karakter en de sfeer van de inrichting van de Markt met ronde elementen gelden de volgende regels:

- Stoelen en tafels: natuurlijke kleuren: riet of hout.
- Eventuele afscheiding dmv lage, ronde potten met beplanting in terracotta of cortenstaal niet hoger dan een stoelzitting (met uitzondering van de beplanting). Geen windschermen, schuttingen of houten of kunststof terrasomheiningen.
- Bij zonnig weer eventueel losstaande zwarte of crémewitte ronde parasols (niet geschakeld)
- Geen andere elementen tenzij gecombineerd met de parasols, bijv. verlichting of verwarming.
- Geen reclame behalve de naam op de gevel.

Bovenstaande zal in de terrasvergunningen worden opgenomen.

terrassen (deels in zomer uitbreidbaar) gemarkeerd met RVS wegdekknagels (punaises)

meubilair: natuurlijke materialen: hout of riet en vrijstaande parasols

terrasafscheiding: ronde potten in natuurlijke kleuren

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 4, cultuurhistorie

Alle cultuurhistorische en monumentale elementen worden in principe in stand gehouden of in hun context versterkt: de bestrating, het talud en de kade, de bomenrij, de kade, de meerpalen en bolders, de Leilinden, het travalje, de straatverlichting, de 'heksensteen', de stoepen voor de woningen, de ijsselsteentjes en de vloedplanken. Verder worden de volgende aanbevelingen uit de cultuurhistorische verkenning overgenomen:

- Het zoveel mogelijk verwijderen van paaltjes, hekwerken, borden, plantenbakken en andere verstorende elementen
- Het terugbrengen van de leegte zodat de open relatie tussen markt, Loskadegebied en NZ-haven weer voelbaar wordt door het overzicht.
- De markt en de NZ-haven worden parkeervrij en autovrij gemaakt (muv bevoorrading winkels)
- De voetprint en het uiterlijk van terrassen wordt in beleid vastgelegd.
- Het aanvullen van de rij Lindebomen tegenover café Goeree.
- het behouden van de kasseien, met ter plaatse van terrassen een afwijkende legrichting en lijn om de grens van terrassen te markeren.

Daarnaast stelt het ontwerp voor de trap in het talud vanaf de markt naar de kade terug te brengen zodat hier een helling ontstaat welke geschikt is voor rolstoelgebruikers. De kade hier ter plaatse wordt dan weer iets breder wat een natuurlijke ruimte biedt aan een terras.

Overige noodzakelijke inrichtingselementen als prullenbakken, fietsbeugels en bankjes worden overal in lijn met de bomen geplaatst om de open ruimte zo min mogelijk te verstoren.

Het bestaande informatiebord op de kade zal na herinrichting worden teruggeplaatst (iet-

wat verschoven), wel dient de leesbaarheid te worden verbeterd evenals die van het bord over de sluis.

Het achter het portfestival liggende verhaal is een ontroerend mooi verhaal maar ontbreekt. Hier zou ergens op de markt meer aandacht aan kunnen worden besteed bijvoorbeeld door een foto van de vaten port op de kade met een korte toelichting of, om een veelheid van borden te voorkomen, wellicht een app met augmented reality (door je smartphone te richten op de markt zie je hoe de huidige plek er op oude foto's uitzag) biedt hier een kans.

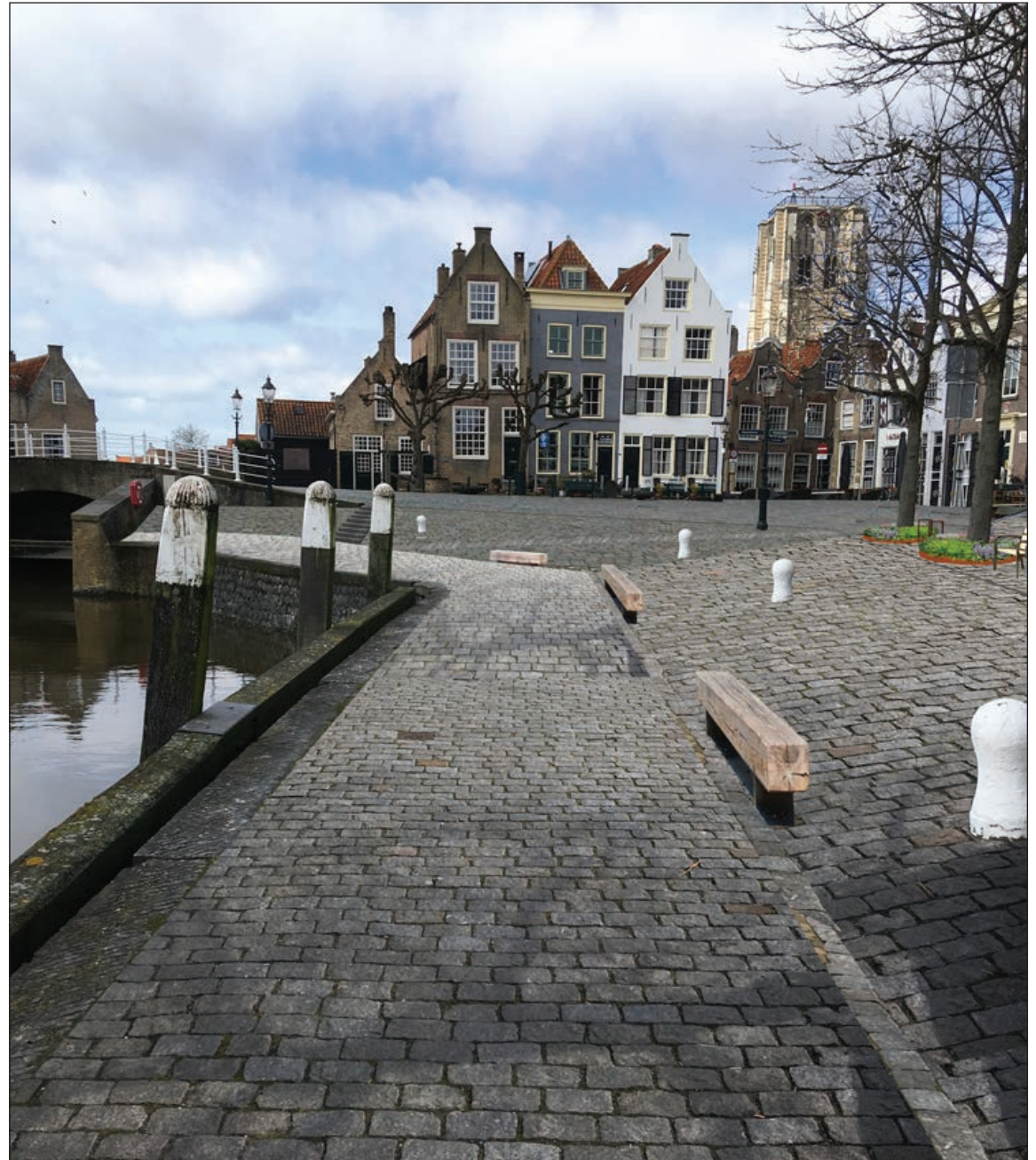
oude foto uit 1918: portvaten op de Markt in de toekomst zichtbaar via 'augmented reality'?

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 4, cultuurhistorie

Hieronder is verbeeld hoe de leegte op de Markt en NZ-haven kan worden teruggewonnen terwijl toch kan worden voldaan aan de eisen en wensen van deze tijd: zoveel mogelijk verwijderen van belemmerende elementen en paaltjes, het herstraten van de bestrating en de introductie van een trap en een hellingbaan naar de zone langs de kade.

Huidig: slechte bestrating, verrommeling

Nieuwe situatie: trap, hellingbaan en zitelementen

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 4: cultuurhistorie

RVS wegdekmarkering/punaises om het verkeer in de juiste richting te geleiden en de terrassen te begrenzen

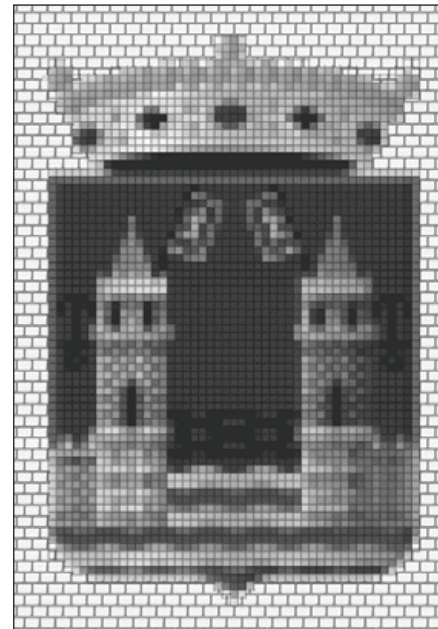
5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 5: bestrating en anti-parkeerpaaltjes

Huidige situatie Markt

Nieuwe situatie markt: leegte, aangepaste lijnen, trap en hellingbaan

optie: wapen Goedereede in de bestrating

Het huidige marktplaats is door de anti-parkeerpaaltjes en de naar binnen gebogen lijnen visueel verkleind en afgesloten. De veelheid aan vlakken en kleuren maken dat het plein versnipperd is geraakt. Het ontwerp stelt voor de oorspronkelijke leegte en het tapijt van granietkeien zoveel mogelijk terug te brengen en enkele lijnen aan te passen meer in overeenstemming met de oorspronkelijke situatie.

De bestaande granietkeien worden zo mogelijk hergebruikt en overal herbestraat. Op de Markt is gekozen voor één legrichting zodat je als automobilist het gevoel krijgt te gast te zijn in een voetgangersgebied. De rijloper wordt aangegeleid met rvs punaises. De 'heksensteen' krijgt een centralere plek zodat deze niet meer onder een terras verdwijnt. In het hart van de Markt kan op verzoek van de bewoners het wapen van de voormalige gemeente Goedereede in de bestrating worden opgenomen.

De vroegere trap naar de kade wordt teruggebracht in dezelfde natuursteen-soort als de dekzerken op de kademuur. Hier is ook ruimte voor een informele hellingbaan naar de kade.

Om de bestrating vlakker en toegankelijker te maken kan voegvulling, bijvoorbeeld Geomix of gelijkwaardig worden aangebracht. Dat voorkomt tevens onkruidgroei.

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 5: bestrating en anti-parkeerpaaltjes

Het afwateringsprincipe van de Markt/NZ-haven wordt in principe gehandhaafd. Waar nodig zal in de hoek bij de Pieterstaat de bestrating worden aangepast en eventueel een kolk worden toegevoegd om een goede afwatering te garanderen, ook bij extreem weer.

Om de groeiomstandigheden van de bomen te verbeteren is het nodig dat ophopend grondwater wordt voorkomen. Daarom zal in de zone langs de kade in overleg met het hoogheemraadschap extra drainage worden aangebracht welke afwatert op de haven.

Bestaande vierkante inspectieputdeksels zullen worden vervangen door ronde welke netjes in de granietkeien bestrating kunnen worden gelegd.

De strook ijsselstenen die vroeger aan de zuidkant van het dubbelbebouwde deel van de Noordzijde Haven lag zal worden teruggebracht.

De stoepen voor de woningen blijven allen in principe gehandhaafd. Als bewoners hun stoep willen vernieuwen kan men een eigen ontwerp indienen dat past in het beschermd stadsgezicht of kan worden gekozen uit twee bestaande 'voorbeeldstoepen' één in (ijssel)klinkers en één in hardsteen afhankelijk van de belendende stoepen en het ensemble.

trap en hellingbaan in het talud voor betere toegang tot de kade

ronde putdeksels ipv vierkante

twee 'voorbeeldstoepen'

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 6: containers, verlichting en straatmeubilair

Om de markt te vrijwaren van de rommeligheid van losse kliko's was het voorstel van de bewoners een ondergrondse afvalcontainer te plaatsen in de hoek bij de Pieterstraat. Het risico op beschadiging van het naastgelegen monumentale pand is echter te groot om hier een gat van 3 meter diep te graven. Een alternatieve locatie op de Markt - naast de brandweeropstelplaats - blijkt te ver lopen. In overleg met de bewoners is er daarom voor gekozen een ondergrondse afvalcontainer te plaatsen op de Varkensmarkt.

De lichtmasten en het verlichtingsniveau voldoen goed momenteel. De positie van alle lichtmasten blijft in principe zoals de huidige situatie. De lichtmast tov café Goeree wordt een meter verplaatst om ruimte te maken voor een hellingbaan zodat ook rolstoelers op de kade kunnen komen.

De bestaande wegwijzer wordt verwijderd. De bordjes hiervan worden aan de lichtmast bevestigd.

Fietsers willen zo dicht mogelijk bij de terrassen parkeren, liefst op de markt. Bij het verder weg plaatsen van fietsbeugels zullen deze niet worden gebruikt, tenzij het oplaadpunten voor e-bikes zijn, dan is er een noodzaak (de accu is leeg) en zullen mensen bereid zijn iets verder te lopen.

ondergrondse vuilcontainer voor restafval, papier, glas en PMD op de Varkensmarkt om rommelige kliko's te voorkomen

wegwijzer gecombineerd met lichtmast

Bankje Samson Montseny met leuning tussen de bomen

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 6: containers, verlichting en straatmeubilair

In de hoek naast de Pieterstraat en in lijn met de leilindes en tussen de Lindebomen langs de NZ-haven zullen in totaal 16 fietsbeugels van het type CorTen van streetlife of gelijkwaardig worden geplaatst. 6 fietsbeugels zijn voor het opladen van e-bikes.

De strook ijsselsteentjes in de hoek bij de Pieterstraat zal iets worden uitgebreid om de fietsbeugels netjes in te kunnen passen en te voorkomen dat de beugels half in de granietkeien staan.

Tussen de bomen langs de Noordzijde haven en tussen de Leilindes aan de westzijde van de Markt worden nieuwe banken geplaatst van het type 'Samson' Montseny of gelijkwaardig en nieuwe ronde cortenstalen afvalbakken type Groundlevel 'Olea' of gelijkwaardig.

Langs de kade zullen een drietal balkbanken 'pure' worden geplaatst van Grijssen of gelijkwaardig, geïnspireerd op een op een oude foto langs de haven kade gelegen balk.

Langs de Westzijde van de Markt zullen drie van de bestaande bankjes worden herplaatst.

In het hout van de bankjes tussen de bomen en langs de kade zal het logo van de gemeente Goedereede worden gebrand.

CorTen en E-bike fietsbeugels streetlife en ronde afvalbak Olea van Groundlevel

Een oude balk of mast langs de haven ter inspiratie van een balkbank pure van Grijssen

5. Eindontwerp Markt/NZ-Haven, thema 7: evenementen

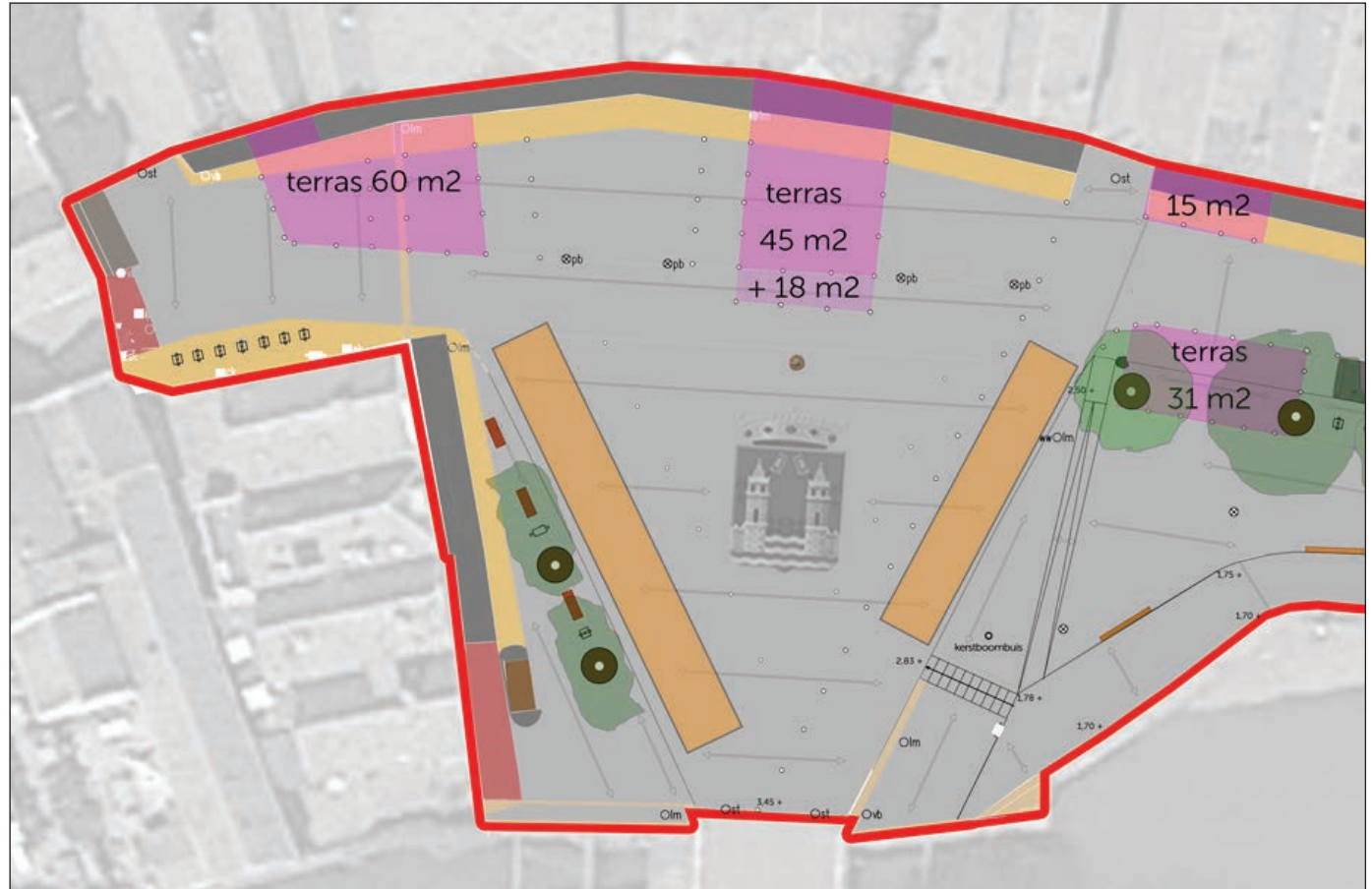
Om de jaarlijkse evenementen zo goed mogelijk te faciliteren wordt in dit voorstel vooral leegte gecreëerd waardoor het plein allerlei evenementen zo goed mogelijk kan accommoderen.

De fietsbeugels tegenover het travajje kunnen tbv evenementen worden verwijderd.

Om deze evenementen goed te faciliteren kan indien nodig het vermogen van de elektriciteitskast worden uitgebreid.

Om de kramen van de weekmarkt vast te kunnen zetten worden bestaande marktankers in de bestrating teruggeplaatst.

In het talud is een buis aangebracht om de jaarlijkse kerstboom makkelijk in te kunnen plaatsen.

zones opstelplaatsen marktkramen

bestaande marktankers terugplaatsen

6. Subsidiemogelijkheden en fondsen

Voor de herinrichting van de Markt/NZ-havenHaven zijn er 2 subsidiemogelijkheden en 1 fonds:

1. Subsidieregeling mobiliteit Zuid-Holland 2017

- a. Verlener: Provincie Zuid-Holland
- b. Specifiek: Paragraaf 2 Infrastructurele projecten

"Subsidie kan worden verstrekt voor de uitvoering van snelheidsremmende maatregelen, verkeersinrichting en verkeerscommunicatie, weg- en bouwwerken, inclusief de bij het project behorende verhardingen, bestratingen, onderlagen, verkeersborden, wegbebakening, markeringen, groenvoorzieningen, verkeersregelininstallaties en verlichting. Subsidie als bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt in de vorm van een projectsubsidie.

c. De activiteit, bedoeld in het eerste lid, leidt tot een verbetering van de verkeersveiligheid, bereikbaarheid of leefbaarheid.

d. Motivatie: geprobeerd kan worden subsidie aan te vragen onder het mom van het verbeteren van de veiligheid en toegankelijkheid door het beperken van de toegankelijkheid tot bestemmingsverkeer en het toepassen van voegvulling en het verbeteren van de en leefbaarheid door vermindering van parkeerplaatsen en het toevoegen van fietsbeugels.

e. Aandachtspunt: om voor subsidie als bedoeld in artikel 2.1, in aanmerking te komen, zijn de snelheidsremmende maatregelen, verkeersinrichting en verkeerscommunicatie, weg- en bouwwerken, inclusief de bij het project behorende verhardingen, bestratingen, onderlagen, verkeersborden, wegbebakening, markeringen, groenvoorzieningen, verkeersregelininstallaties en verlichting opgenomen in de Gebiedsagenda Mobiliteit dat is vastgesteld voor het jaar waar de aanvraag betrekking op heeft.

2. Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland

- a. Verlener: Provincie Zuid-Holland
- b. Specifiek: Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland

Subsidie kan uitsluitend worden verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan de beleefbaarheid van de zeven erfgoedlijnen uit de beleidsvisie Cultureel Erfgoed Zuid-Holland 2013-2016 en die zijn opgenomen in het maatregelenpakket erfgoedlijnen. Subsidie als bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt in de vorm van een projectsubsidie.

De activiteiten als bedoeld in het eerste lid leiden tot een beter beschermd, beleefbaar en benut erfgoed in Zuid-Holland.

- c. Vermelding Maatregelenpakket 2017 erfgoedlijnen:

Goedereede Havenhoofd en het havenkanaal Gemeente Goeree-Overflak- waarde aanvraagbare subsidie € 10.000

- Realiseren steigers aan de loswal en bietenkade
- Ontwerpen en realiseren meerpalen en visbank
- Vertellen verhaal Goedereede en haar kanaal door opgeleide ambassadeurs
- Opschonen loswal en bietenkade

d. Aandachtspunt: subsidie indiening is formeel verstreken en dus afhankelijk van maatregelenpakket 2018 of dit nog mogelijk is.

3. Regeling Nationaal cultuurfonds

- a. Verlener: nationaal cultuurfonds
- b. Vorm: hypotheek tegen lage rente voor cultuurhistorische projecten

7. Regelgeving ten aanzien van vergunningen

Voor de herinrichting van de Markt/NZ-haven gelden de volgende regelingen:

1. Waterwet vergunning

- a. Het hele projectgebied ligt in de zogenaamde kern en buitenkant beschermzone van het waterschap als gevolg van de kademuur.
- b. Als gevolg daarvan zal er bij elke vorm van werkzaamheden een watervergunning moeten worden aangevraagd.
- c. Ter plaatse van de kademuur is eerder gesuggereerd drainage te plaatsen in combinatie met afvoeren door de kademuur heen om de momenteel te hoge waterstand ten behoeve van de bomen te verlagen. Dit zou op weerstand van het waterschap kunnen stuiten.

Het advies is hierover zo snel mogelijk met het waterschap in overleg te treden.

2. Omgevingsvergunning

- a. Vanwege de ligging van het projectgebied in de zone 'beschermde stadsgezichten' zal er een omgevingsvergunning aangevraagd moeten worden.
- b. Er worden in het kader van de regeling beschermde stadsgezichten geen concrete toetsbare eisen gesteld aan herinrichting anders dan dat er middels welstand een adviserende rol voor de monumentencommissie is vastgesteld bij de beoordeling en dat de herinrichting met behoud van karakteristieke waarde en historisch straatbeeld moet worden uitgevoerd.
- c. Het projectgebied ligt binnen een zone welke als waarde 3 wordt aangemerkt als het gaat om archeologie. Omdat er in principe niet dieper dan 30 cm wordt ontgraven m.u.v. ondergeschikte elementen t.b.v. een riolering valt dit project doorgaans binnen de vrijstellingsgrens. Het advies is dit op korte termijn kort te sluiten met de betreffende afdeling van de gemeente.

3. Horecavergunning

- a. Naar aanleiding van de herinrichtingsvoorstellen en de daarbij horende nieuwe begrenzingen van de terrassen zullen de horecavergunningen ietwat moeten worden aangepast.
- b. In deze vergunningen zullen ook ten aanzien van beeld en uitstraling van de terrassen en toegestane inrichtingselementen regels moeten worden opgenomen om een zekere beeldkwaliteit te garanderen.
- c. Aanvullend, indien met horeca, bewoners en gemeente in gezamenlijk overleg wordt besloten om verdere uitbreiding van terrassen toe te staan zal de horecavergunning hierop moeten worden aangepast.

Bijlage 1 verslag input bewoners 8 mei: de startbijeenkomst

De basis voor de twee ontwerpvarianten is behalve het beschikbare budget, de geldende wet- en regelgeving en het behoud van cultuurhistorische waarden, de inbreng en wensen van bewoners en ondernemers van Goedereede. Om zoveel mogelijk informatie boven water te krijgen zijn belanghebbenden uitgenodigd tijdens een startbijeenkomst op 8 mei en is er een online omgeving ingericht goedereede.BUURbook.nl waar iedereen zijn of haar mening of idee kan laten weten.

Hieronder is per thema puntsgewijs een korte samenvatting gegeven van de aandachtspunten en meningen die tijdens de startbijeenkomst op 8 mei en daarvoor en daarna op BUURbook door belanghebbenden zijn ingebracht. Indien een aspect niet in het ontwerp is meegenomen is toegelicht waarom.

Thema 1: parkeren en verkeer

Samengevat is er een groep die vindt dat de NZ-haven, net als de Markt autovrij moeten worden of zelfs voetgangersgebied, en een groep die vindt dat parkeren, eventueel gereguleerd, op de NZ-haven mogelijk moet blijven.

Aandachtspunten en meningen die in relatie hiermee zijn genoemd (t/m 8 mei):

1. Parkeerverbod voor de Markt én de NZ-haven, desnoods alleen april-september en bij sneeuw
2. Het parkeervrij maken van NZ-haven is +/- 20 jaar geleden al onderzocht en is verkeerstechnisch mogelijk. De Markt/ NZ-haven hebben geen functie voor doorgaand verkeer.
3. Rijlopers versmallen tot 3.50m1: net genoeg voor de vuilniswag.
4. ~~paaltjes blijven nodig om té wild parkeren te voorkomen~~
De veelheid aan paaltjes staan haaks op de vanuit cultuurhistorisch oogpunt gewenste leegte. Wild parkeren wordt voorkomen door smalle rijlopers dan wel andere aanwezige elementen.
5. betere aanduiding van vakken: het is nu een rommeltje.

6. ~~Parkeer haaks tussen de bomen~~ Dit is niet te rijmen met de gewenste verblijfskwaliteit, de cultuurhistorische waarde en de beleving van het talud en de noodzakelijke te verbeteren groeiomstandigheden van de bomen.
7. Schrap de parkeerplaatsen aan de havenkant van de bomen. Alleen langsparkeren aan de woningzijde
8. als de parkeerplaatsen verdwijnen moet integraal worden bekeken waar we onze auto's dan laten. Dat vergoot het plangebied en dan is een groter budget nodig!
9. Behoud de parkeerplaatsen tpv de NZ-haven
10. ~~Regel de 6 plaatsen aan de havenkant van de bomen beter.~~
~~De toegang wordt vaak dichtgezet en de auto's staan tot aan de waterkant: rommelig.~~ Parkeren aan de waterzijde van de bomen is niet te rijmen met de gewenste verblijfskwaliteit, de cultuurhistorische waarde en de beleving van het talud.
11. Actiever handhaven op campers en illegaalparkeerders
12. Parkeervergunningstelsel invoeren: 1 P-vergunning per bewoner uitgeven
13. Parkeerplaatsen 't Hof uitbreiden en duidelijker met borden aangeven.
14. ~~Plaats laadpalen voor elektrische auto's.~~ Te weinig budget.
15. ~~Laat de gele streep voor nr.14 aan de Noordzijde Haven vervallen~~ Dit is alleen mogelijk als pp's naar andere kant vd straat gaan maar daar blijkt geen draagvlak voor.
16. Regel, door inrichting ook de vaak té hoge rijsnelheid van auto's op de Kerkstraat, Markt, NZ-haven en ZZ-haven
17. ~~Voer ook een parkeerverbod voor de ZZ-haven in:~~ dat valt buiten deze opgave. Zal worden bekeken als de ZZ-haven gaat worden heringericht.
18. ~~Plaats een rijrichtingstreep op de hoek Noorzijde Haven — Catharinastraat: het is te onduidelijk dat de Kinderdijk een fietspad is.~~ Dat valt buiten deze opgave maar krijgt de aandacht van de afdeling verkeer.

Bijlage 1 verslag input bewoners 8 mei: de startbijeenkomst

Thema 2: bomen en groen

Samengevat worden de bomen en planten breed gekoesterd. Breed draagvlak voor behoud dus.

Aandachtspunten en meningen die in relatie hiermee zijn genoemd (t/m 8 mei):

1. Handhaaf alle bomen: ze zijn karakteristiek voor Goedereede en monumentaal.
2. ~~Vervang de bomen aan de NZ-haven door plakvrije bomen of bestrijd de luizen.~~ Volgens opgave van de gemeente is dat zo'n €70.000,- duurder dan het verbeteren van de groeiplaatsomstandigheden. Indien de groeiplaatsomstandigheden voor de bomen in orde wordt ook de gevoeligheid voor luis minder.
3. Plaats extra bomen waar dat kan
4. Vergroot de boomspiegels en dek ze evt. af met gietijzeren roosters.
5. Handhaaf bloembakken maar niet in deze lelijke schalen.
6. Verplaats de bloembakken en onderhoud ze beter. Zet ze tussen de bankjes aan de haven.
7. Pas op met te veel ophogen van bestrating ivm de wortels.
8. Breng drainage en losse bomengrond aan om de groeiomstandigheden te verbeteren
9. ~~Neem gelijk ook de bomen aan de ZZ-haven mee in de aanpak.~~ dat valt buiten deze opgave. Zal worden bekeken als de ZZ-haven gaat worden heringericht.
10. ~~Vervang de bomen aan de NZ-haven én ZZ-haven door kleinere soorten/leilindes (vb Stellendam Voorstraat).~~ Dat geeft een heel ander beeld en lijkt niet logisch. Leilindes worden doorgaans veel dichterbij woningen geplaatst (om schaduw te creëren). Daarvan is hier geen sprake.
11. Bescherm de bomen tegen aanrijden door auto's en tegen fietsen.

Thema 3: Terrassen, horeca en bedrijven

Samengevat zien de horeca-ondernemers graag uitbreiding zien van hun terrassen maar hiervoor is onder bewoners weinig draagvlak: terrassen prima maar het moet beter begrensd, het moet passen binnen het cultuurhistorische karakter en het moet niet teveel overlast geven.

Aandachtspunten en meningen die in relatie hiermee zijn genoemd (t/m 8 mei):

1. ~~Eventuele windschermen rond terrassen passend in de sfeer van Goedereede~~ windschermen zetten de open ruimte te veel dicht en worden niet passend geacht binnen de cultuurhistorische context.
2. Terrassen niet uitbreiden
3. Terrassen direct vóór de horeca houden, dus zonder 'oversteek'
4. Terrassen goed afbakenen ivm verkeersveiligheid, niet op de openbare weg.
5. Het tijdelijke terras voor Café Goeree is een aantasting van het Goedereese stadsgezicht
6. Realiseer voor Café Goeree een permanent terras aan de overkant vd straat.
7. ~~Terrassen op terrasboten toestaan.~~ Hier blijkt uiteindelijk vanuit de horeca geen behoefte aan.
8. ~~Verbied vakantiehuisen aan de Markt/NZ-haven die een groot deel van het jaar leegstaan.~~ Dit valt buiten deze opgave. Verbieden van verhuur wordt wellicht juridisch ingewikkeld als er geen aantoonbare overlast is behalve een tekort aan parkeerplaatsen. Wat zou kunnen is, als er wordt gewerkt met parkeervergunningen, voor huizen die niet door de eigenaar zelf worden bewoond, geen parkeervergunning te verlenen.

Bijlage 1 verslag input bewoners 8 mei: de startbijeenkomst

Thema 4: Cultuurhistorie

Samengevat hecht men in Goedereede enorm aan het behoud van het unieke cultuurhistorische karakter van de Markt/NZ-haven. Men is er trots op.

Aandachtspunten en meningen die in relatie hiermee zijn genoemd (t/m 8 mei):

1. Zie de cultuurhistorische verkenning in de bijlage
2. Betere zorg, onderhoud en bescherming van de rijksmonumentale leilinden op de Markt en de Lindebomen op de NZ-haven.
3. Behoud van de karakteristieke, aflopende taluds voor het zicht op de haven
4. Behoud van de meerpalen en de bolders en andere historische elementen in de bestrating
5. Travalje voor de oude smederij behouden en laten staan
6. Steen voor de Gouden Leeuw als herkenningpunt van de heksenexecutieplaats behouden
7. Houdt de Markt én de NZ-haven t/m de bomen vrij van parkeerplaatsen, dan komt het plein veel beter tot haar recht.
8. Huidige straatmaterialen waar mogelijk hergebruiken maar het moet wel gladder / rollatortoegankelijk worden.
9. Afwijkende bestrating, bijv. de keiformaat klinkers tpv de NP/brandweeropstelplaats en de zwart/gele arcering vervangen door beter passende klinkers, bijv. scoria bricks
10. Ondergrondse vuilcontainers voor papier en pmd op de varkensmarkt of op 't Hof plaatsen
11. Andere oplossing voor ijzeren paaltjes.
12. Markt autovrij voetgangersgebied
13. In het midden van de Markt een sierbestrating
14. Profielen van de vloedplanken handhaven.
15. Breng boten terug in de haven

Thema 5: Bestrating, verkeersborden en paaltjes

Samengevat hecht men in Goedereede enorm aan de huidige bestratingsmaterialen, de granietkeien en de ijsselsteentjes. Het moet vooral weer netter en beter begaanbaar worden. Over de paaltjes verschillen de meningen variërend van 'noodzakelijk kwaad' tot 'verstoring van de vrije ruimte'.

Aandachtspunten en meningen die in relatie hiermee zijn genoemd (t/m 8 mei):

1. Verbeter de wandelpromenade langs de haven
2. Verbeter het looppad van gele ijsselsteentjes, eventueel verbreden en zorg dat het goed gefundeerd wordt ivm belasting door zware vrachtauto's
3. Zorg dat de bestrating rollatorvriendelijk wordt op de belangrijkste looproutes, houdt de rest origineel.
4. Let op juiste richting en voldoende afvoer van hemelwater tpv overgang Markt-Pieterstraat (ivm wateroverlast in kelder) (extra put?)
5. Bestrating aan NZ-Haven ophogen ivm boomwortels
6. Minder ijzeren paaltjes, eventueel palen van natuursteen waar echt nodig
7. ~~Paaltjes behouden: ze zijn prima.~~ De veelheid aan paaltjes staan haaks op de vanuit cultuurhistorisch oogpunt gewenste leegte. Wild parkeren wordt voorkomen door smalle rijlopers dan wel andere aanwezige elementen.
8. De helling naar haven ergens rolstoelvriendelijk maken
9. ~~Breng op enkele stukken structuur aan in de bestrating dmv gedraaide kinderkoppen/patronen.~~ Dat is cultuurhistorisch niet passend bij de eenvoud en functionaliteit van de oorspronkelijke inrichting. Wel kan sierbestrating worden opgenomen in de vorm van het wapen van de (voormalige) gemeente Goedereede.
10. Verwijder het patroon van de schuine 'parkeervakken' voor Hotel de Gouden Leeuw

Bijlage 1 verslag input bewoners 8 mei: de startbijeenkomst

11. Maak bestrating 'onderhoudsvrij' bijvoorbeeld door middel van voegvulling om onkruid tegen te gaan.
12. Verduidelijk het feit dat de Kerkstraat 1-richtingverkeer is, komende vanaf de brug

Thema 6: Afvalcontainers, verlichting, bankjes, fietsparkeerders en overig straatmeubilair

Samengevat hecht men in Goedereede enorm aan de huidige lichtmasten. Men is voorstander van ondergrondse afvalinzameling, het toevoegen van fietsparkeerplaatsen en bankjes.

Aandachtspunten en meningen die in relatie hiermee zijn genoemd (t/m 8 mei):

1. Ondergrondse afvalcontainers juicht men toe omdat er nu overal en nergens vrijwel permanent klike's op de straat staan, dat geeft een rommelig beeld.
2. De precieze plek ivm geuroverlast is een belangrijk aandachtspunt
3. De precieze plek ivm kabels en leidingen en boomwortels en funderingen van woningen is een belangrijk aandachtspunt.
4. Realiseer fietsparkeerplaatsen. De Markt staat er nu vol mee als de terrassen bezet zijn
5. Plaats laadpalen voor elektrische fietsen.
6. Zet de ondergrondse containers niet op de markt maar op het parkeerterrein 't Hof of op de Varkensmarkt.
7. ~~Plaats een ondergrondse container voor restafval, papier, glas en PMD~~ Hiervoor is te weinig ruimte op de Markt.
8. Papier wordt al ingezameld, hiervoor hoeft geen container te komen.
9. Plaats meer bankjes bij de haven
10. ~~Plaats 1 ondergrondse afvalcontainer op de Markt in de hoek bij de Pieterstraat.~~ Technisch te groot risico naast monument
11. Handhaaf de oude huidige lichtmasten

12. De huidige verlichting is te fel
13. Geen verkiezingsreclame rondom de lichtmasten
14. Breng het 'eendenvlot' terug in de haven Dit valt buiten deze opgave

Thema 7: Evenementen

Na de startavond op 8 mei kan worden samengevat dat men de evenementen koestert. Hier moet dus rekening mee worden gehouden.

Aandachtspunten en meningen die in relatie hiermee zijn genoemd (t/m 8 mei):

1. Er is meer elektrisch vermogen nodig voor de evenementen, dus een zwaardere stoppenkast of nog een extra elektrakast op een andere plaats.
2. De markt moet ook na herinrichting mogelijk blijven.
3. ~~Realiseer een vaste locatie voor de muzikant.~~ Te groot permanent element in de open ruimte. Wel kan een muzikant telkens op dezelfde plek worden opgebouwd.
4. Het tijdelijke terras staat in de weg tijdens het Havenconcert
5. De buis voor de vlaggenmast op de Markt handhaven en duidelijker markeren
6. In december hoge vuurkorven plaatsen (zoals langs de Schelde in Antwerpen)
7. Zorg dat het na afloop van evenementen weer snel schoon en opgeruimd is. Dit duurt vaak dagen nu.
8. Maak eventuele paaltjes verwijderbaar ivm evenementen
9. Havenconcert, Portdagen, bevrijdingsfeest, start Omloop, start Goereelooop
10. Op de Markt de mogelijkheid om alle paaltjes (bewegwijzerend) weg te halen.
11. Organiseer evenementen midden op Markt
12. Meer concerten in de haven (Apollo/muziek voor aanstormend, jong talent) op een vlonder

Bijlage 2 verslag input bewoners 5 juli: presentatie 2 varianten

Op 5 juli zijn er in Goedereede twee conceptontwerpen gepresenteerd aan zo'n 75 aanwezigen. Zie bladzijde 27: discussievarianten. Het betrof een variant 'autovrij' en een variant 'parkeren'. De discussie was stevig af en toe maar is respectvol en in goede harmonie verlopen.

Er zijn tijdens de avond een aantal opmerkingen gemaakt op de beide ontwerpen. Deze opmerkingen hebben geleid tot bepaalde keuzes en het integraal definitief ontwerp zoals in dit rapport uiteengezet. 19 september zal dit definitief ontwerp worden gepresenteerd aan de bewoners in Goedereede.

Beknpte samenvatting van de gemaakte opmerkingen:

1. Gemengde gevoelens onder bewoners: een groep is voor een parkeervrije NZ-haven in verband met het veel mooiere beeld wat dit gaat opleveren, een andere groep is voor behoud van een parkeermogelijkheid langs de NZ-haven.
2. Er lijkt consensus te bestaan over alleen langsparkeren langs het dubbelbebouwde deel van de NZ-haven aanvullend met deels langs de bomen op de NZ-haven.
3. Langsparkeren niet aan de woningzijde (noordzijde).
4. Rijrichting NZ-haven houden zoals de huidige situatie.
5. Verkeer grote slop niet afsluiten maar eenrichtingsverkeer maken.
6. Markt en Kerkstraat verkeer moet mogelijk blijven voor winkelbezoekers (bestemmingsverkeer) daar.
7. Opstelling markt niet voor terras de Gouden Leeuw.
8. De horeca heeft geen belangstelling voor terrassen aan het water of op een boot: de loopafstand is te ver.
9. Permanent terras stadscafé aan overzijde straat in plaats van het huidige tijdelijke terras.
10. terras-m2's Gouden Leeuw in de zomersituatie staan te klein op tekening

11. Als de vuilcontainer niet in de hoek naast de Pieterstraat kan deze dan niet op de NZ-haven plaatsen naast de brandweeropstelplaats maar naar de Varkensmarkt in combinatie met een glas en PMD-bak. De loopafstand naar de locatie naast de brandweeropstelplaats is te groot.

12. Gemeentewapen op de markt andersom aanleggen

13. Fietsbeugels op de markt voor de smederij verwijderbaar maken ivm evenementen

Bijlage 3 verslag input bewoners 19 september: presentatie eindontwerp

Op 19 september is in Goedereede het eindontwerp gepresenteerd aan zo'n 40 aanwezigen. Hierbij waren er nog twee parkeeropties: een variant met 10 en één met 10 parkeerplaatsen.

Er zijn tijdens de avond een aantal opmerkingen gemaakt. Deze opmerkingen hebben geleid tot bepaalde keuzes en het integrale definitieve ontwerp zoals in dit rapport uiteengezet.

Beknorte samenvatting van de gemaakte opmerkingen:

1. Bewoners pleiten overwegend voor de variant met ongeveer 19 parkeerplaatsen op de Noordzijde Haven. Bewoners die dit jammer vinden maar zij begrijpen het belang van de bewoners en leggen zich daarbij neer.
2. Bewoners hebben overwegend de voorkeur voor het verstrekken van maximaal één parkeervergunning per huishouden. Bewoners aan de Noordzijde Haven pleiten ervoor deze vergunningen alleen te verstrekken aan de bewoners van de Noordzijde Haven maar enkele bewoners aan de Markt hebben hier belangstelling voor. De gemeente zal binnenkort per brief inventariseren welke eigenaar-bewoners aan de Noordzijde Haven én de Markt een vergunning wensen. Als dan blijkt dat het totaal aantal gewenste vergunningen het aantal beschikbare plaatsen niet (teveel) overtreft zal worden overwogen ook de bewoners aan de Markt een vergunning te verstrekken voor het parkeren op de Noordzijde Haven.
3. Bewoners pleiten ervoor het bord C12-ZB (gesloten voor alle motorvoertuigen) te vervangen door een bord C06 (gesloten voor motorvoertuigen op meer dan twee wielen). Dit met het oog op de grote hoeveelheden motoren die het marktplein en de terrassen bezoeken in de zomer. Aanwezige bewoners en ondernemers vinden motoren bijdragen aan de sfeer en levendigheid in de zomer en vinden het geen pro-

bleem als de markt dan af en toe volstaat met motoren.

4. Er komt vanuit bewoners het verzoek de bestaande bankjes langs de westzijde Markt te behouden en er hier drie te plaatsen in plaats van twee. Daar gaan we de plannen op aanpassen.
5. In zijn algemeenheid wordt er opgemerkt dat er nog veel te weinig fietsbeugels zijn ingepland: de overlast in de zomer is nu erg groot. Voorstel is daarom er nog een paar beugels bij te plaatsen. De vraag is echter waar.
6. De bewoner van het adres Markt 8 maakt bezwaar tegen de 5 fietsbeugels voor zijn deur met twee argumenten: dit is een veel gefotografeerde plek die straks door al die geparkeerde fietsen wordt verstoord en het blokkeert het pad naar mijn voordeur. We passen de plannen aan door voor Markt 8 te volstaan met 1 fietsbeugel plus nog 1 tussen de bomen en hier ook hier vierde bestaande bankje (demontabel ivm evenementen) te plaatsen zodat er een voldoende pad vrij blijft voor de bewoner.
7. Voorstel is de fietsbeugels te plaatsen op de kade. Nadere onderzoek laat zien dat dit te rommelig wordt. De vraag is bovendien of mensen deze beugels zullen weten te vinden en per fiets de helling af zullen gaan. De neiging bestaat de fiets pal naast het terras te stallen.
8. De bewoonster van markt 9 klaagt over overlast door mensen die hun fietsen voor haar deur stallen. Dit gebeurt ondanks het feit dat er paaltjes met kettingen staan. Mensen willen hun fiets nu eenmaal graag vlakbij het terras stallen om diefstal te voorkomen. In het huidige plan worden alle paaltjes weggehaald. Mevrouw maakt zich zorgen dat het hek daarmee van de dam is en zij niet meer fatsoenlijk haar

Bijlage 3 verslag input bewoners 19 september: presentatie eindontwerp

- deur kan bereiken. Voorstel is het fietsparkeren hier te reguleren door hier 6 fietsbeugels te plaatsen en naar de voordeuren van Markt 7 en Markt 9 een pad vrij te houden met nagels in de bestrating.
9. De bewoonster van markt 5 vraagt of het 'pad' vanaf haar voordeur naar de Markt (dwars door het terras van café 't Sas heen) kan worden gemarkeerd zodat mensen dit beter zullen respecteren. Ook dit pad zal met punaises worden gemarkeerd.
10. Bewoners verzoeken bij de entree van Goedereede beter te verwijzen naar parkeerplaats in 't Hof om te voorkomen dat mensen zich vastrijden als ze toch linksaf het Bekaf op gaan. Bij de entree van Goedereede staat al een bord 'P-centrum' rechtdoor. Maar de routeplanner zal mensen die naar de markt willen linksaf het Bekaf op wijzen. De gemeente onderzoekt of bij de entree van het bekaf de huidige borden 'verboden voor trekkers en vrachtwagens mvv bestemmingsverkeer' kunnen worden vervangen door een bord 'verboden voor autoverkeer mvv bestemmingsverkeer'.
11. Er wordt gevraagd of er ook voor papier een ondergrondse container op de Varkensmarkt kan worden geplaatst. Anders is het probleem van de rommelige blauwe kliko's op straat nog steeds niet opgelost. De gemeente onderzoekt of dit mogelijk is.
12. Er bestaat onder bewoners/ondernemers bezorgdheid over de planning voor de uitvoering. In april kan het al prachtig weer zijn. Dan is het schade als de terrassen nog niet open kunnen. Bovendien zou het fijn zijn als de Markt er met Koningsdag weer prachtig bij ligt. Risico van starten in januari is dat de bestrating langer open ligt wegens vorst. Voorstel is de uitvoering zo vroeg mogelijk na de Kerst te starten zodat het geheel op Koningsdag zeker klaar is.
13. Aanvullend voorstel is het deel waar de terrassen liggen in de uitvoering/fasering eerst aan te pakken om het risico van vertragingen voor de horeca verder te verkleinen. Dat zal de gemeente meenemen in de uitvoeringsplannen.
14. De aansluiting van de e-bike beugels heeft elektrakasten die niet in de openbare ruimte passen. Voorstel is dat de gemeente de aansluiting op het elektranet van de ondernemers betaald en dat de ondernemers de oplaadkosten voor hun rekening nemen. Dit zal door de gemeente formeel aan de ondernemers worden voorgelegd. De ondernemer van café Goeree staat hier in elk geval positief tegenover en wil dit dan graag combineren met een stopcontact voor zijn terras.
15. De marktankers zullen worden teruggeplaatst. Deze blijven in sommige gevallen nodig en ze passen mooi in de granieten bestrating.
16. Belangrijkste punt is dus het fietsparkeren. Er worden meer beugels gewenst maar niemand wil ze voor de deur maar op de kade oogt het rommelig en liggen ze te ver van de terrassen.
17. Voorstel is daarom ze wel nabij en ook tussen de terrassen te plaatsen maar zo dat er altijd een fatsoenlijk pad naar de woningen vrij blijft. Dit pad wordt gemarkeerd met punaises zodat het bezoekers duidelijk is dat daar geen fietsen horen te staan. Mocht er in de toekomst alsnog behoefte ontstaan eea betere te reguleren dan zullen er cortenstalen fietsparkeertegels in de bestrating worden opgenomen.

[illegible]

Eindontwerptekening, zie hoofdstuk 5 voor een uitgebreide toelichting per thema

Colofon en beeldverantwoording

Herinrichtingsplan Markt / Noordzijde Haven Goedereede

In opdracht van de gemeente Goeree Overflakkee, projectleider: Joost van Dijke en Gert Nooteboom

Ontwerp en redactie: ir. Maarten van der Velde MCD, architect, stedenbouwkundige, gebiedsontwikkelaar

Modereren discussies bewonersavonden en online: BUURbook, platform voor co-creatie, Maarten van der Velde

Technische uitwerking en tekenwerk: R'odor Advies, Marco Quist en Gerben Dijks

Oktober 2018

Beeldverantwoording:

Alle foto's en tekeningen zonder bronvermelding: Maarten van der Velde

- foto verkeersbord bld. 12: landgoeddenalerdinck.nl
- foto zelfrijdende auto bld. 12: ad.nl
- foto groene zone bld. 12 parkeerleedhouten.nl
- oude foto's bld. 13, 14, 18, 20, 22 en 39: postcardsfrom.nl
- foto bld. 15: boomspiegel met vaste beplanting: welke.nl/member/Marjorie
- foto bld. 15 boomspiegel eenjarigen: PeterdeKock.nl
- foto bld. 15 boomroosters: <http://www.referentiebeelden.nl>
- afbeelding bld. 16: beeldkwaliteitsplan Goedereede 2002
- foto's bldz. 19 en bankje bld. 25: Dorp, Stad en Land, Rotterdam/A. v.d. Zwan
- foto's bld. 22, voegvulling: geobind.nl
- inventarisatietekeninge bld. 23: R'odor advies
- foto havenconcert bld. 26: eilandennieuws.nl
- foto Koninginnedag 2008 bld. 26: Pieter van der Kamp
- foto terraspotten cortenstaal bld. 32: TerrasPotten.nl
- foto terraspot aardewerk met buxus bld 32: pinterest.com
- foto bld. 32 rieten stoelen: aangeenbrug.nl
- foto portvaten bld. 33: streekarchief Goeree Overflakkee
- foto inspectieput bld. 37: pxhere.com
- foto bankjes bld. 38: samson.nl
- foto's fietsbeugels bld. 39: streetlife.nl
- foto bankje bld. 39: grijsen.nl
- foto afvalbak bld. 39: groundlevel.nl